

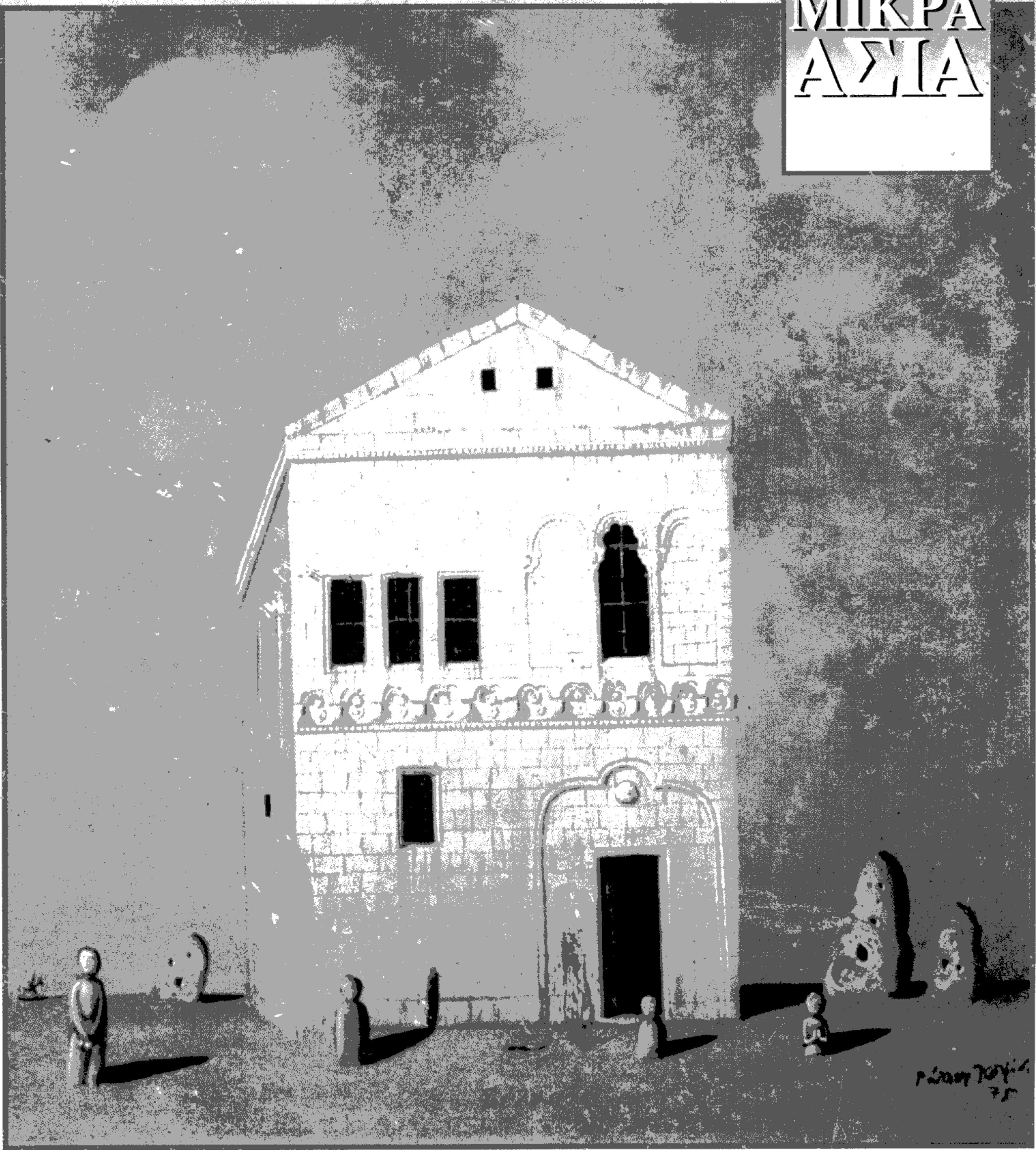
ΝΥΤΣΟΙ

18

1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι κι όλα τ'άλλα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
**ΜΙΚΡΑ
ΑΣΤΙΚΑ**

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ

Στο δρόμο του Μάρκου

Ενορχήστρωση: Σπέλιος Βαμβακάρης
Διεύθυνση ορχήστρας: Ευαγγελία Μαργαρώνη Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Δέδες
Σπέλιος Βαμβακάρης: μπουζούκι, τζουρά, μπαγλαμά Σπύρος Λιόσης: μπουζούκι
Δημήτρης Παπαδόπουλος: μπουζούκι Ευαγγελία Μαργαρώνη: πάνο, ακορντεόν
Γιάννης Δέδες: κιθάρα, ποτήρι με κομπολόι Τάκης Φραγκούς: μπαγλαμά

ΝΤΕΦΙ

Μικρές εστίες

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106.79
τηλ.: 3629 569
Φαξ: 3641 334
Έκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Υπόθυνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστριμων
Μάρκος Δραγούμης
Λεωνίδας Εμπειρίκος
Ιωάννα Κλεάσιου
Γιώργος Κοντογιάννης
Θωμάς Κοροβίνης
Παναγιώτης Κουνάδης
Ράλλης Καϊδής
Νίκος Μπαζάνας
Αχης Πάνου
Δημήτρης Χατζόπουλος
Ιδιοκτησία
Χ.Ελληνάδου και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβουλος
Βάσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνικός Σχεδιασμός
Δημήτρης Αρβανίτης
Γραφιστατιά
Λένα Βαλιά
Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Ιωάννα Κλεάσιου
Φωτογραφίες
Αρχείο Ντέρι
Στούντιο Προβολή
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Rock 100
Π. Μελά 15 & Τσιμισκή
τηλ.: 265708
Σελιδοποίηση-μοντάζ
Βιβλιοσυνεργαστική
Φειδίου 18
Εκτύπωση
Πέτρος Μπάρμπης
Γερανού 24
Βιβλιοδεσπία
Κώστας Ρουμελιώτης
Γερανού 24
Τεύχος 18
Νοέμβρης-Δεκέμβρης 1993
Τιμή δρχ. 1.000
«Σπάτι της Σινασού της Καππαδοκίας»
Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι έργο του Ράλλη Καϊδή
Η μακέτα του εξωφύλλου είναι του Δημήτρη Αρβανίτη

Μέσα από το ΝΤΕΦΙ διανύουμε τον δωδέκατο χρόνο μας πολύπλευρης δραστηριότητας. Λίγο πιο μεγάλοι και ίσως λίγο πιο σοροί, με μεγαλύτερη πείρα και μικρότερη, βεβαιότητα, ζώντας συνεχώς μια περιπέτεια, συνεχίζουμε την αποκάλυψη και καταγραφή των στοιχείων του πολιτισμού μας που συμπλέζονται χάτω από "σωρούς σκουπιδιών", που οι καινωνίες της παρακυής σκοτώνονται να συσσωρεύσουν. Στοιχείων του πολιτισμού που υπάρχουν μέσα στη συλλογική μνήμη, σ' ένα σμιρναίκο τραγούδι και στον ήχο του χεμεντζέ, σ' ένα ακρωτηριασμένο άγαλμα και σε μια φρεσκοβαμένη βαρκούλα, σ' ένα χαμόγελο της ανημιάς μου και σ' ένα γλυκό της μάνας μου, σε μια στροφή του ζεϊμπέκικου και σ' ένα ταξίμ του Τσιτσάνη, σε μια παπαρούνα του Κοφίδη, και σε μια ομαιοκαταλήξια του Παλαμά, σε ένα κέρασμα...

Αυτοί που ασκούν εξουσία, μέσω του χράτους, του τύπου ή των οικονομικών κέντρων, προσπαθούν να προσαρμόσουν τον πολιτισμό, την ψυχή του εθνους, στις ανάγκες τους, στα συμφέροντα τους. Υποχρεωτικό το ενδιαφέρον τους, εξαντλείται κραυγαλέα και μονόπλευρα στα εύκολα, τα εμπορικά, τα αναλώσιμα. Τους είδαμε με τη Μακεδονία, το επιβεβαίωσαν στην προεκλογική περίοδο. Ο, τι πουλάει. Τόσαι και τόσαι προεκλογικοί λόγοι, πουθενά μα λέξη ουσιαστική για τον πολιτισμό και την αληθινή παιδεία. Κι άμα τους ρωτήσεις, έχουν έτοιμες βαρύγδουπες απαντήσεις. Κενές περιεχομένου. Καρφάνι δεν τους καίγεται για το πειθαράλλον που καταστρέφεται, την Ακρόπολη και τα εγκεφαλικά μας αγγεία που σαπίζουν από τη ρύπανση, τους ποιητές που πεθαίνουν στα ράντζα των νοσοκομείων, τους σαντουριτζήδες που λιγοστεύουν και τα πανηγύρια που γίνονται σκυλάδικα. Όλο το κόλπο τους παίζεται στους προϋπολογισμούς, τα χρηματιστήρια, τις ακροαματικότητες και τις εργολαβίες. Και ο τόπος, η ιστορία, οι πολίτες και ο πολιτισμός κακοποιούνται καθημερινά στο βασιλείο της κακογουστιάς και του φεύγοντος.

Κι εμείς τι κάνουμε; Απλώς προσπαθούμε να υπερασπιστούμε ό,τι είναι άξιο λόγου, μικρό ή μεγάλο, παλιό και νέο. Και για να μην τους μοιάσουμε.

Στ. Ε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ των συνεργατών	2-16
ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ: ΑΦΙΕΡΩΜΑ	17-80
ΧΡΟΝΙΚΟ 1904-1931	18
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ του Στέλιου Ελληνάδη	19-27
ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΕΣ του Κυριάκου Σμιόπουλου	28
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ του Μηγάλη, Χαραλαμπίδη	30
ΕΣΒΕΣΘΗ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ του Χρύσανθου Τραπεζούντος	32
Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ του Τζωρτζ Χόρτον	34
ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ του Ανδρέα Μαζαράκη	36
Η ΑΝΑΤΟΛΗ της Ελλης Παπαδημητρίου	37
ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝΕ ΝΑ ΜΗ ΦΥΓΟΥΝΕ του Φώτη Κόντογλου	38
ΙΩΝΙΚΟΝ του Κωνσταντίνου Καβάρη	39
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του Γιώργου Σεφέρη	39
ΦΥΓΑΔΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (1912-1924) του Α.Α. Πάλλη	40
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΛΙΩΝ με τους Μ. Δραγούμη, Λ. Εμπειρίκο, Π. Κουνάδη	41
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ: ΔΙΣΚΟΙ 33 ΣΤΡΟΦΩΝ	42
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΣΤΙ ΑΙΕΙ ΠΟΤΕ Η ΙΩΝΗ του Γιώργου Παπαδάκη	46
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ του Λαζαρίου Καρακάση	57
"ΤΑ ΣΙΝΑΦΙΑ ΤΣΗ ΜΟΥΖΙΚΗΣ" του Αγριμητρίου Αρχιγένη	60
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ της Μέλπως Μερλίε	61
ΟΙ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ του Samuel Baud-Bovy	75
ΑΝΑΤΟΛΗ του Κωστή Παλαμά	77
Η ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ του Θωμά Κοροβίνη	78
ΔΕΑΤΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	79
ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ του Αχτή Πάνου	80
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ IFPI - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΜΙΛΤΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ	81
"ΟΠΩΣ Η ΑΜΑΔΡΥΑΣ" του Ράλλη Καϊδή	84
Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΟΓΥΛΑΚΟΣ του Γιώργου Κοντογιάννη	90
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ	94
ΛΑΪΚΟΙ ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΧΤΕΣ - ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΧΑΛΚΙΑ του Νίκου Μπαζάνα	98
Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΣΙΚΗ ΝΕΣΙΜΗ ΤΣΙΜΕΝ του Θωμά Κοροβίνη	102
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ της Ιωάννας Κλεάσιου	106
ΔΙΣΚΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	108
	112-120

Από τη μέρα που πήραμε στα γέρια μας το θαυμάσιο άρθρο του κ. Μπαζιάνα για τους εξαίρετους δημοτικούς οργανωπαίγιτες, χάσαμε και τον Βασίλη Σούκα. Μια άλλη, ξεχωριστή, φυσιογνωμία, που στήριξε την παραδοσιακή μουσική, κάθισε στο πάλκο για ολόκληρες δεκαετίες δίπλα στους καλύτερους μουσικούς και τραγουδιστές και απολύτως συνειδητά ανοίχτηκε σε νέα πεδία αναζητώντας και δημιουργώντας δρόμους στη σύγχρονη ελληνική μουσική. Ο Βασίλης ο Σούκας, μέλος της τρομερής οικογένειας των Σουκαίων, τα τελευταία χρόνια διδάχτηκε τη βυζαντινή μουσική κι έμαθε να γράφει σ' αυτή τη σπουδαία γλώσσα τις πιο πρόσφατες συνθέσεις του, τις οποίες ηχογραφούσε, παίζοντας όλα τα όργανα, στο διάκο του στούντιο στο Μαραθώνα. Ζούσε ήρεμα με την αφοσιωμένη σύντροφο του, την κ. Λίτσα, που τον στήριξε σ' όλη τη δύσκολη περίοδο που έδινε τη μάχη του, αλλά έφυγε με το παράπονο ότι δεν πρόλαβε να υλοποιήσει τόσα σχέδια που είχε στα σκαριά και στο μαλό του. Στις τελευταίες εμφανίσεις του, στο Μέγαρο Μουσικής και στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, τη μαγεία του αγκάλιασε ξανά όλο το ακροατήριο, κι ας φυσούσε το χλαρίνο με ένα πνεύμονα.

Αραγε τη γη αυτή, που φιλοξενεί τα σώματα των πιο φωτισμένων ανθρώπων της και τρέφεται απ' αυτά, θα γεννήσει καινούργιες ρίζες ισάξιες;

Βαρύς κάθε φορά ο απολογισμός ζωντανών - νεκρών, ανάμεσα σε δύο εκδόσεις του περιοδικού. Και τη αγωνία μεγαλώνει. Πόσο φωτεινοί θα είναι οι φάροι των νέων καιρών;

Γιώργος Ζαμπέτας, Νίκος Γκάτσος, Ανδρέας Σπυρόπουλος, Τάσος Χαλκιάς, Βασίλης Σούκας, Γιάννης Φουσταλιέρης, Κυριάκος Λαζαρίδης, Χρήστος Χαϊρόπουλος, Χρήστος Βαχαλόπουλος, Ελλην Παπαδημητρίου...

Ο Σίμων Καράς στην εκδήλωση για την άλωση της Κωνσταντινούπολης.

Σ' αυτή τη γη φιλοξενείται ο αείμνηστος Βασίλης Σούκας.

Επί δύο ολόκληρες ώρες, ο σεβαστός δάσκαλος της ελληνικής μουσικής, διεύθυνε στην αίθουσα του Παρνασσού, στις 28 Μαΐου, το συγκρότημα και τη χορωδία του, στο "εθνικόν μνημόσυνον της αλώσεως της Κωνσταντινούπολεως", όπως κάθε χρόνο. Τη βραδιά αυτή, τη Εκκλησία της Ελλάδας, δια του Αρχιεπισκόπου, τίμησε τον Σίμωνα Καρά για

την ανυπολόγιστης σημασίας προσφορά του στον ελληνικό πολιτισμό. Και ο δάσκαλος, ακούραστος στα 88 του χρόνια, μετά την εκδήλωση, έμεινε άλλη μια ώρα για να χαρετήσει έναν προς έναν εκατοντάδες ανθρώπους, όχι μόνο δια χειραψίας αλλά και με μια κουβέντα για τον καθένα, με εύστοχα σχόλια, ερωτήσεις και απαντήσεις, ευγές και παρακαλέσεις. Τι φως!

"Όταν η σκόνη πνίγει το κλαρίνο"

Η Αθήνα διαλύει και τα πανηγύρια

Κάθε καλοκαίρι, πολλές φορές ξαρνιά, φεύγουμε απ' την Αθήνα προς την Αιτωλοαχαρνανία, εκεί γύρω απ' το Αγρίνιο, μέχρι πάνω στη Βόνιτσα, που γίνονται τα πιο καλά πανηγύρια.

Της Παναγιάς, του Σταυρού, του Σωτήρος... στήνονται τα πάλκα με σανίδια, κουρελούδες, καλώδια, λάμπες και τους καλύτερους μουσικούς σε χιλιάδες καρέκλες καφενείου που μεταφέρονται απ' όλες τις γύρω περιοχές για το διήμερο ή τριήμερο. Οι μουσικές ξεκινάνε γύρω στις 10-11 το βράδυ και ως τις 5-6 το πρωί, καριμά φορά με το ξημέρωμα, γλεντάνε τους μερακλήδες που δεν λείπουν από τα καλά πανηγύρια και αφήνουν εκεί, στους μουσικούς, κάποια ποσά που τα φυλάνε για τα βράδια αυτά.

Ενας τρόπος διασκέδασης, δεμένος με τον τόπο και τους ανθρώπους του, με τη δική του τάξη και λογική.

Ενας χώρος, που ο λαϊκοδημοτικοί καλλιτέχνες κράτησαν ζωντανό για δεκαετίες, μακριά απ' τα φώτα της δημοσιότητας και του μάρκετινγκ.

Ενας χώρος στον οποίο ασκήθηκαν και

διακρίθηκαν αυτοί οι μεγάλοι δεξιοτέχνες του κλαρίνου, του βιολού και του σαντουριού. Ο Βασιλόπουλος, ο Κόρος, οι Σουκαίδι, οι Χαλκιάδες, οι Λαβιδάιοι και τόσοι και τόσοι δεξιοτέχνες.

Ενας χώρος που τώρα απειλείται. Από τους εισβολείς. Τις φίρμες της Αθήνας, που δεν έχουν μαγαζί να δουλέψουν το καλοκαίρι στην Αθήνα, αφού τα 8 απ' τα 10 έγιναν χορευτάδικα, χωρίς ταμπέλες και γιγαντοαφρίσες.

Οι τραγουδιστές, αντιμετωπίζοντας την κρίση, που σε σημαντικό βαθμό οφείλεται στα μεγάλα μεροκάματα

που οι ίδιοι απαιτούν και που τα μαγαζιά τόσο της Αθήνας όσο και της επαρχίας αρνούνται πια να καταβάλουν, εξορμούν προς κάθε κατεύθυνση και προσπαθούν να διεισδύσουν και να καταλάβουν χώρους τους οποίους μέχρι πρόσφατα απέφευγαν ή δεν ήταν δεκτοί.

Αφού έβαλαν πόδι στις ντισκοτέκ, τελευταία, έβαλαν στόχο και τα πανηγύρια που γίνονται σ' όλη την Ελλάδα μέσα στο καλοκαίρι.

Μέχρι τώρα, τα πανηγύρια στηρίζονται στους καλλιτέχνες του λαϊκοδημοτικού τραγουδιού, μουσικούς και τραγουδιστές, πολλοί απ' τους οποίους κατάγονται και από τις περιοχές αυτές, έχουν συγγενείς, φίλους, κουμπάρους, σπίτια, στέκια και γνωρίζουν πολύ κόσμο προσωπικά.

Μέχρι πρόσφατα, οι τραγουδιστές των γνωστών αθηναϊκών μαγαζιών και των μεγάλων δισκογραφικών εταιριών χρησιμοποιούσαν το χαρακτηρισμό "πανηγυρτζίδες" υποτιμητικά. Σήμερα, ανταγωνίζονται τους "πανηγυρτζίδες" και προσπαθούν να καθήρουν στις καρέκλες τους.

Τις πόρτες των πανηγυριών τις ανοίγουν μερικοί απ' τους επιχειρηματίες, συνήθως ιδιοκτήτες των τοπικών καφενείων, που ελπίζουν να επιχρητίσουν επί των ανταγωνιστών τους, μιας και σε κάθε πανηγύρι

Στα πανηγύρια αναδείχτηκαν οι μεγάλοι σολίστες σαν τον εκπληκτικό κλαρινίστα Γιάννη Βασιλόπουλο.

τα "μαγαζιά" με πρόγραμμα είναι δύο ή περισσότερα, φέρνοντας ένα όνομα απ' την Αθήνα που είναι γνωστό κι απ' την τηλεόραση.

Φέτος, η εισβολή αυτή πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις. Στα πιο μεγάλα πανηγύρια της Δυτικής Στερεάς, στο Αγγελόκαστρο, το Πεντάλοφο, τη Βόνιτσα κι άλλου, σε μερικά πάλκα ανέβηκαν ο Γονιός, ο Μαργαρίτης, η Βλαχάκη, ακόμα κι η Κωνσταντίνα. Η Ρίτα Σακελλαρίου, ο Αντύπας, ο Βασιλείου και ο Τερλέγκας είναι λίγοι απ' όσους περνάνε τώρα από τα πανηγύρια.

Αυτοί οι "νέοι" αλλάζουν ριζικά το χαρακτήρα, τη λειτουργία και το ύφος των πανηγυριών. Πρώτα-πρώτα, αλλάζει το ρεπερτόριο. Επιβάλλονται τα τραγούδια των νυχτερινών κέντρων και περιορίζονται ή καταργούνται τα δημοτικά και λαϊκοδημοτικά. Στα συγκροτήματα κυριαρχεί το μπουζούκι και ο ηλεκτρικός ρυθμός του ντισκο-λαϊκού.

Στα πανηγύρια, οι μουσικοί και τραγουδιστές είχαν κερδίσει τη φήμη τους και την επιφροή τους μέσα από μια πορεία ανάδειξης και καταξίωσης στα ίδια πάλκα, από τότε που με κοντά παντελονάκια πρωτόπιασαν το όργανο τους. Αντιθέτως, οι νεοφερμένοι έλκουν τη δύναμη τους από τα σουζέ και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Καμιά άμεση σχέση με το περιβάλλον και τους ανθρώπους του. Ερχονται και μπορεί να μην ξαναφανούν ποτέ στο ίδιο μέρος. Φτάνουν μεσή ώρα νωρίτερα, κάνουν ένα πρόγραμμα στημένο και χάνονται. Τα "πακέτα" τα έχουν πάρει προκαταβολικά. Και τα πακέτα είναι μεγάλα. Φτάνουν τα 4 εκατομμύρια για ένα βράδυ! Εών ένα συγκρότημα λαϊκοδημοτικό, με 4 από τους καλλίτερους σολίστες και τραγουδιστές, δύσκολα ξεπερνάει το εκατομμύριο.

Μια φίρμα από την Αθήνα παίρνει απ' το "μαγαζί" και 3 εκατομμύρια ως αμοιβή, ενώ ο "πρώτος" απ' το λαϊκοδημοτικό συγκρότημα παίρνει από 100 ως 300 χιλιάδες τη βραδιά!

Με τις εξωφρενικές αμοιβές ο επιχειρηματίας ανεβάζει αναγκαστικά τις τιμές και αλλάζει το σύστημα λειτουργίας στο μαγαζί του. Το χούτη της μπύρας χρεώνεται 800-1.000 δραχμές, από 400-500 στο κανονικό πανηγύρι. Ακόμα προωθείται το ουσκού και σε μερικά "μαγαζιά" είναι υποχρεωτική μια φιάλη ανά τέσσερα άτομα, στην τιμή των 25.000!!!

Και το αντάλλαγμα; Ένα πρόγραμμα-κονσέρβα, χωρίς έγνως αυτοσχεδιασμού, μικρής διάρκειας και "μαζικό". Ο χώρος μπροστά στο πάλκο γεμίζει από ανθρώπους που συνωστίζονται αδιακρίτως, όπως στις ντισκοτέκ και τα μπουζουκομάγαζα.

Οι παραγγελίες για χορό καταργούνται, οι παρέες διαλύονται και οι μερακλήδες είναι πια εκτός τόπου.

Το πρόγραμμα της φίρμας αρχίζει στη μία και τελειώνει στις 2 ή αρχίζει στις 3 και τελειώνει στις 4.

Η τροπή αυτή ξέρνιασε πολλούς ταχτικούς θαμώνες των πανηγυριών που περιμένουν κάθε χρόνο τις γιορτές του Σωτήρος, της Παναγίας ή του Σταυρού για να πάνε με τους φίλους τους ή τις οικογένειες τους, να πάσουν ένα τραπέζι, να πάρουν το χαρτάκι με τον αριθμό κι όταν έρθει η σειρά τους στις 12 ή τις 6 το πρωί, να χορέψουν δύο-τρία τσάμικα ή καλαματιανά, να κεράσουν και να χεραστούν κασόνια με μπύρες και να ρίξουν μερικά χιλιάρικα στους μουσικούς που εκτελούν πρόθυμα και στα βήματα του πρώτου χορευτή τις παραγγελίες τους.

Βέβαια, οι αντιδράσεις όπως και οι παρενέργειες αυτής της νέας κατάστασης είναι πολλές και ακόμα δεν

μπορεί κανείς να αντιληφθεί πώς ακριβώς θα εξελιχθεί.

Πολλοί ντόπιοι αρνήθηκαν να υποκύψουν στις νέες τιμές ή να αποδεχτούν τα νέα προγράμματα. Αρκετές τέτοιες "συναυλίες" (όπως τις αποκαλούν οι εμπνευστές τους) κατέληξαν σε φιάσκο. Άλλοι 300 άτομα, αλλού 800, αντί για 2 και 3 χιλιάδες, με συνέπεια ορισμένοι μαγαζάτορες αντί να τα κονομήσουν, χρειάστηκε να σκοτώσουν μερικά από τα κτήματα τους για να ξοφλήσουν την χάρα ή για να παντρέψουν το κορίτσι τους.

Όμως η ζημιά στα πανηγύρια είναι ακόμα πιο μεγάλη. Γιατί μια μερίδα κόσμου που της πάει πιο πολύ το σκυλάδικο, προσαρμόζεται. Μια άλλη μερίδα θα προσαρμοστεί γιατί δεν θα έχει εκλογή και μια τρίτη μερίδα θα προσπαθήσει να επιβάλλει στο πανηγύρι ορισμένες από τις νέες "συνήθειες", όπως τον ομαδικό χορό που γεμίζει ο χώρος μπροστά στο πάλκο με δεκάδες ανθρώπους και η σκόνη πνίγει το χλαρίνο. Και βέβαια, μια παλιά σχέση χλωνύζεται, ο τόπος χάνει τη μουσική και το ρυθμό του, τα χρυσά χλαρίνα και οι καθάριες φωνές εκτοπίζονται από το φυσικό τους περιβάλλον και οι μερακλήδες παραγκωνίζονται από την απληστία και την αρπαγτικότητα των ισοπεδωμένων και ισοπεδωτικών εισβολέων.

Σε λίγο πολλοί από τους μουσικούς των πανηγυριών δεν θα βρίσκουν δουλειά και οι νεότεροι θα προσαρμοστούν αναγκαστικά στη νέα κατάσταση για να επιβιώσουν.

Εποι θα τελειώσει κι ο αυτοσχεδιασμός, θα εγκαταλειφθεί το τοπικό ρεπερτόριο κι η καινούργια φουρνιά των μουσικών θα μαραζώσει όπως μαραζώνουν οι μουσικοί στα μαγαζιά της παραλίας.

Όσο για το τσάμικο... θα διασώζεται από τους ερασιτεχνικούς ομίλους.

Στην υπηρεσία του πολιτισμού ή μεγάλωσαν οι τσέπες;

Ανέκαθεν οι συναυλίες εθεωρούντο ένα μέσο για να φτάσει ο καλλιτέχνης που δεν δουλεύει σε νυχτερινά κέντρα, με ένα από λίγο ως πολύ διαφορετικό ρεπερτόριο, στο κοινό που αγοράζει τους δίσκους του, ακούει τα τραγούδια του από το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση και δεν έχει την ευκαιρία μιας άμεσης επαφής ανά πάσα στιγμή. Επίσης υποστηρίχτηκε με ιδιαίτερη έμφαση ότι αποτελεί μια πράξη αποδοκιμασίας της νυχτερινής διασκέδασης με τις υψηλές τιμές που επιβάλλουν οι επιχειρηματίες στον κόσμο, το αντιασθητικό και άβολο περιβάλλον των μαγαζιών κτλ. κτλ.. Βέβαια, αυτά όλα μόνο εν μέρει ευσταθούν, γιατί χειρότερος χώρος για να κάνεις μια συναυλία από ένα επαρχιακό γήπεδο δεν υπάρχει.

Παρ' όλα αυτά, οι συναυλίες έφεραν αμέτρητα συγχροτήματα στην επαρχία και έδωσαν τη δυνατότητα σε πολλούς καλλιτέχνες που εργάζονται με διαφορετικό τρόπο να στηρίξουν τη δουλειά τους.

Όμως, με δεδομένη την επιθυμία των καλλιτεχνών να παίρνουν όσα περισσότερα χρήματα μπορούν από την κάθε δουλειά, ο όλο και μεγαλύτερος ρόλος του Δημοσίου στη διοργάνωση και παρουσίαση των συναυλιών, ενίσχυσε αυτή την τάση αφού τα ποσά που πληρώνει ένας Δήμος ή ένα Υπουργείο δεν εξαρτιούνται από τιθια ειστραγγίθει στην είσοδο ούτε δραγούνται από την τσέπη αυτού που υπογράφει για να δοθούν τα λεφτά. Εποι, επειδή οι αμοιβές καθορίζονται με μεγάλη δόση αυθαιρεσίας από τους καλλιτέχνες, είναι πια καθεστώς οι ει-

σπράζεις της συντριπτικής πλειοψηφίας των συναυλιών που οργανώνονται από τους διάφορους φορείς να μην καλύπτουν παρά ένα μικρό μέρος των εξόδων τους. Βέβαια, σ' αυτό οι καλλιτέχνες αντιπαραβάτουν τα δικά τους επιχειρήματα, υποστηρίζοντας - μεταξύ άλλων - ότι οι φορείς του Δημοσίου και κυρίως οι Δήμοι κάνουν πολιτική, από την οποία επωφελούνται οι πολίτες και οι ίδιες οι αρχές. Λένε επίσης ότι ένας καλλιτέχνης εκ των πραγμάτων θα κάνει ένα περιορισμένο αριθμό εμφανίσεων, από τις οποίες πρέπει να καλύψει όλες τις ανάγκες του. Επιχειρήματα που ασφαλώς έχουν βάση.

Από την άλλη, μεριά, αναρωτίεται κανείς αν - για το καλό του πολιτισμού και των πολιτών - είναι αυτός ο καλύτερος τρόπος για να ξεδέψει ένας φορέας τα κονδύλια του, αφού ένας καλλιτέχνης δημοφιλής περιορίζοντας (και όχι πάντα) τις οικονομικές προσ-

δοκίες του μπορεί να κινηθεί ανεξάρτητα από τους φορείς, ιδιωτικά, επιτρέποντας έτσι στους φορείς να κάνουν πραγματικά πολιτιστική πολιτική επενδύοντας τα κονδύλια τους σε καλλιτέχνες και καλλιτεχνικές δραστηριότητες που δεν έχουν άλλο τρόπο να στηριχτούν, όπως είναι οι νέοι δημοιουργοί και ερμηνευτές, τα δημοτικά συγχροτήματα, οι πειραματικές ομάδες, οι μεγάλες ορχήστρες και κυρίως σε έργα υποδομής (ανοιχτοί και κλειστοί χώροι κ.ά.). Αντ' αυτού όμως, οι φορείς για λόγους ευκολίας και εντυπωσιασμού, καταφεύγουν συνήθως στην εύκολη λύση των γνωστών καλλιτεχνών έστω και με ασύμφορους όρους. Εστω κι αν κατέβαλαν ποσά που κυμαίνονται από 2 έως 7 εκατομμύρια ανά συναυλία! Τελευταία, ορισμένοι τραγουδιστές που έχουν απήχηση στον κόσμο, για να αυξήσουν περισσότερο τα έσοδα τους, πάραν την πρωτοβουλία για συμφω-

5

Εάν στο Υπουργείο Πολιτισμού βολευτούν με έργα βιτρίνας και μεγαλοστομίες και δεν επεξεργαστούν μια πολιτική που θα στηρίζει τις τροφερές εθνικές δυνάμεις που συμπιέζονται και ασφυκτιούν, γ "τρύπα" θα συνεχίσει να μεγαλώνει, να μεγαλώνει... Καλή επανεκκίνηση, Μελίνα.

νίες με ποσοστά, πράγμα το οποίο τουλάχιστον δεν αδυνατίζει τα ταμεία των φορέων. Βεβαίως δεν τους επιτρέπει να έχουν και κάποιο άξιο λόγου κέρδος από πετυχημένες οικονομικά εκδηλώσεις, για να ενισχύσουν άλλες δραστηριότητες.

Πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα; Κανένας δεν γνωρίζει. Αυτό που φαίνεται είναι ότι ούτε το Υπουργείο (με οποιαδήποτε κυβέρνηση), ούτε οι περισσότεροι Δήμοι έχουν προβληματίστει για τη διαμόρφωση μιας πολιτικής που θα ενισχύει τον πολιτισμό και όχι τον Χ τραγουδιστή ή την Ψ τραγουδίστρια που χτίζει πολυτελές σπίτι. Εάν τα μεγάλα μεροκάματα στραγγαλίσανε τα κέντρα διασκέδασης, οι μεγάλες αμοιβές των καλλιτεχνών που κάνουν συναυλίες, με τη σύμπραξη των κρατικών φορέων, αλλοιώνουν το χαρακτήρα του θεσμού. Ανεβάζουν τις τιμές των εισιτηρίων περιορίζοντας πολλούς ανθρώπους στα σπίτια τους και καθιστούν το θεσμό είδος πολυτελείας.

Οι δε απερίσκεπτες επιλογές των ιθυνόντων απλώς αναπαράγουν ότι είναι βολικό, την ώρα που πιο επιτακτικά από κάθε άλλη, εποχή υπάρχει η ανάγκη μιας εθνικής, δημουργικής πολιτιστικής πολιτικής.

Από τα θέατρα, τα γήπεδα, τα νταμάρια και τα ντουζάρια

Παρ' όλες τις δυσκολίες, έγιναν πολλές συναυλίες που άφησαν καλές εντυπώσεις σ' όσους τις παρακολούθησαν. Ενδεικτικά. Η Αλεξίου, με διαρύθμισμό σε μηχανήματα ήχου και φωτός, μετέφερε το νέο πρόγραμμα της σε πολλές πόλεις. Ο Παπαχωνασταντίνου και ο Παπάζογλου, χωρίς ιδιαίτερη ανανέωση (αν αυτό είναι απαραίτητο) ακολούθησαν τον επόμενο κύκλο τους. Ειδικά για συναυλίες συνασπίστηκαν η Τσαλιγοπούλου και ο Λιδάκης, ο οποίος μοίρασε τα αυτόγραφα της Ζωής του. Επιτέλους, στηριγμένοι στα πόδια τους, και οι Κατσιμιχαίοι. Η Γλυκερία με το Ζουγανέλη και ο Χρήστος Κυριαζής πήρε σβάρνα τις επαργυρικές ντίσκο. Ο Σαββόπουλος φέτος δεν γρηγορούστηκε από το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας, αλλά από τον Sky, αντίταλο του κυβερνητικού στρατοπέδου, για μια σειρά παραστάσεων στα Βαλκάνια, χωρίς εισιτήριο. Πήγε πολύ καλά στο Βελιγράδι, αλλά στη Σόφια και το Βουκουρέστι η ιδέα κόλλησε στην

εφαρμογή. Ο Θεοδωράκης συνέχισε την αυτοπροσδοκή του με την αρχήστρα της EPT, έναντι των συνηθισμένων υψηλών αμοιβών. Ο Μαρκόπουλος από κοντά, καταϊδρωμένος.

Τα φεστιβάλ του Βύρωνα και της Πετρούπολης στα θέατρα των Βράχων, του Πειραιά στο Βεάκειο, του Δήμου Συκεών στο ωραίο θέατρο τους στη Θεσσαλονίκη και πολλών άλλων Δήμων πανελλαδικά πραγματοποιήθηκαν με καλές εκδηλώσεις, αλλά χωρίς πολλές καινοτομίες. Ισως κάποια στιγμή να σκεφτούν οι αρμόδιοι ότι δεν αποτελεί δα και καμιά σπουδαία προσφορά να καλούν κάθε χρόνο τους ίδιους και τους ίδιους. Επίστρις είναι πολύ ανεύθυνο να στήνονται φεστιβάλ με πληθώρα εκδηλώσεων όταν δεν υπάρχουν χρήματα για να ανταποκριθούν οι Δήμοι στις υπογρεώσεις που δημουργούν, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται οργανωτές, καλλιτέχνες και λοιποί συντελεστές επειδή ο κύριος δήμαρχος θέλει να πουλήσει μούρη, με ξένα κόλυβα.

Στο θέατρο Λυκαβηττού, πολλές συναυλίες, Ελλήνων και ξένων, πήγαν καλά. Μόνο που όσο περνάει ο καιρός, αν δεν υπάρξουν σημαντικοί δίσκοι και πραγματικά μεγάλες επιτυχίες, για να πάει καλά από προσέ-

Ο Τάσος Φαληρέας με τη διορθεία του δημάρχου Μαρκοπούλου Νίκου Κατσίκη, και ο Περικλής Νεάρχου, η Μαρία Φασουλάκη, και ο Νίκος Οικονόμου με την υποστήριξη του δημάρχου Πειραιά Στέλιου Λογοθέτη, οργάνωσαν δύο

Τιμώμενο πρόσωπο της συναυλίας που οργάνωσαν το "ντέφι" και ο Δήμος Πετρούπολης, ήταν ο Σπύρος Καλφόπουλος. Μαζί του πίσω από τη σκηνή του Θεάτρου Πέτρας, η Καΐτη Γκρέου, ο Μιχάλης Γενίτσαρης, ο Τάχης Μπίνης, ο Γιάννης Παλαιολόγου, ο Γιάννης Κωνσταντίνου, ο αντιδήμαρχος Βασιλης Μπουρνάς και ο δήμαρχος Νίκος Παξιμαδάς, που χόρεψε κι ένα ζεϊμπέκικο, με τον εγγονό του. Συμμετείχε επίσης ο Σπέλιος Βαμβακάρος.

λευστή, μια συναυλία, εκτός από ένα αξιόλογο καλλιτέχνη, χρειάζεται όλο και μεγαλύτερη, διαφημιστική στήριξη. Από τον Τίτο Πουέντε που, αν και πιο γερασμένος αυτή τη φορά, σάρωσε με τη βοήθεια του ραδιοσταθμού

"Κλικ", ως την Αλεξίου και το Νταλάρα που γέμισαν το θέατρο με τη σύμπραξη, χορηγών, ραδιοφωνικών σταθμών και τηλεοπτικών σποτ. Και να σκεφτεί κανείς ότι κάποτε εγραμμοποιούντο τέτοια μεγάλα μέσα ώρο

για να γεμίσει ένα ολόκληρο Ολυμπιακό Στάδιο, 75.000 θέσεων. Και σήμερα είναι αναγκαία για να γεμίσει ένα θέατρο μόλις 4.000 θέσεων.

Το 1ο φεστιβάλ μπύρας που έγινε στο γήπεδο του Γαλατσίου απύγησε

συναυλίες προς τιμήν του Γιώργου Μητσάκη. Πήραν μέρος οι Μητσιάς, Παπαδοπούλου, Λαμπράκη, Μπογδάνος και οι Γκρέου, Μπίνης, Βογιατζής, Γλυκερία, Σαρρής, Μαραγκόζη, Αθηναϊκή, Κοντογιάννης, Σμοκοβίτης κ.ά.

οργανωτικά. Πρώτον γιατί δεν συμμετέχει χαμπιά από τις μεγάλες εταιρίες που παράγουν μπύρες και δεύτερον γιατί και η καλλιτεχνική συμμετοχή ήταν φτωχή κι αδιάφορη. Μια καλή ιδέα χαμένη.

Αντιθέτως, μια ξαφνική συναυλία στο γήπεδο της Λεωφόρου με το Βασιλη Καρά, την Καίτη Γαρμπή και το Ζαφείρη Μελά μάζεψε 12-15 χιλιάδες νέους που έδειξαν ότι ενθουσιάστηκαν περισσότερο με την παρουσία της Γαρμπή. Με καλύτερη προβολή και σωστότερη οργάνωση (οι φτωχές αφίσες δεν ανέφεραν ούτε πού προπλούνται τα εισιτήρια), θα έσπαγαν πόρτες. Αντιθέτως, στον ίδιο χώρο, η συναυλία Μιχάλη Ρακιντζή - Ιαν Γκιλαν, με καλή προβολή, κατεδαφίστηκε αύτανδρη! Της έλειψε ίσως το λούστρο, αφού για άλλη μια φορά αποδείχτηκε ότι οι κοσμικές παρουσίες εκτινάσσουν τις πωλήσεις εισιτηρίων στα ύψη. Με τις αυτοκράτειρες (έστω και πρώην) ή τις σταρ από τις σαπουνόπερες για συμπαράσταση, γεμίζεις όχι μόνο το Ήρώδειο αλλά και τη Σκάλα του Δρωπού!!!

Πόσο άδικο για τον καλλιτέχνη όταν η επιτυχία εξαρτάται από ή σχετίζεται με φούσκες.

Και να σκεφτεί κανείς - παρεμπιπτόντως - ότι το Ήρώδειο και η Επίδαιος δεν δόθηκαν ποτέ σε κανέναν από τους Μεγάλους - Μεγάλους Καλλιτέχνες του ελληνικού λαού! Φαίνεται ότι για τα υπουργεία τους, ο Τσιτσάνης είναι κατώτερος του Θεοδωράκη, του Μαρκόπουλου, της Καραΐνδρου, της Μούσχουρη, της Σίρλεϋ Μπάσσου, του Γιάννη, αλλά και της Καλλιόπης!!

ΟΥΟΥΟΥΟΥΟΥ...
ΡΕΕΕΕ!!!!...

που θάλεγε
κι ο αείμνηστος
Ζαμπέτας.

Το βαπόρι απ' τη ... Ρωσία ή η νύχτα των μαγαζιών

Θα μπορούσε πριν από λίγα χρόνια να φανταστεί κανείς ότι ο Κοσμάς Καλογράνης, ένας από τους πιο παλιούς και συντηρητικούς επιχειρηματίες της νυχτερινής διασκέδασης, θα δεχόταν τη μετατροπή της "Φαντασίας", του μαγαζιού που αποτελούσε για πολλά χρόνια το ακότερο σκαλοπάτι της καθιέρωσης για κάθε πετυχημένο τραγουδιστή, σε ντίσκο; Συνέβη ως αυτό. Χαρακτηριστικότατο δείγμα των αλλαγών που γίνονται στη νύχτα. Το καλοκαίρι που πέρασε, εκτός από τη "Φαντασία" που έγινε "Αμαζών", και πολλά άλλα μαγαζιά έκαναν μετατροπές καταργώντας τις φίρμες και τις φωτεινές επιγραφές με τα ονόματα. Το "Λίντο" έγινε "Σόδομα", το "Τούνελ" "Άβυσσος", η μισή "Νεράϊδα" "Μπούζιος" και η άλλη μισή "Λοφτ", τα "Αστέρια" "Μερσέντες", οι "Αμπάρες" "Σοκ", το "Στορκ" "Μπουμ", το "Ροδόλφο" "Πάρανται", το "Πλαίημποϋ" ήταν ήδη "Βιο Βιο", ακόμα και το "Ένατον" της Εθνικής οδού έγινε "Βαβυλών"!

Στην αρχή της δεκαετίας του '80, συνέβησαν δύο πράγματα. Εμφανίστηκαν πολλά καινούργια ονόματα στο τραγούδι που ανανέωσαν τα πάλια (Κοντολάζος, Μαργαρίτης, Πανταζής, Γλυκερία, Βελής, Τα παιδιά από την Πάτρα κ.ά.) και εξαπλώθηκε πολύ το φαινόμενο των χορών. Αυτοί οι παράγοντες που τόνωσαν τα μαγαζιά, προκάλεσαν και τον πολλαπλασιασμό των κέντρων διασκέδασης. Χτίστηκαν μερικά ("Διογένης", "Σώου σέντερ", "Τούνελ", "Ποοσειδώνιο") και άλλα εισγώρησαν σε αίθουσες κινηματογράφων που έκλειναν

("Γωγώ", "Ρίντα", "Αμλετ", "Αχιλλεύς" κ.ά.).

Όμως, τα πολλά μαγαζιά προκάλεσαν την εκτίναξη στα ύψη των αμοιβών των τραγουδιστών, γιατί στην προσπάθεια τους οι επιχειρηματίες να φτιάξουν πρόγραμμα δημούργησαν μια κατάσταση πλειστηριασμού, προσφέροντας όλο και περισσότερα για να εξασφαλίσουν τον τραγουδιστή της αρεσκείας τους, γεγονός που οι ίδιοι τραγουδιστές δεν άφησαν ανεκμετάλλευτο μεγαλώνοντας τις απαιτήσεις τους στο έπακρο.

Σιγά-σιγά τα μεροκάματα άρχισαν να διαμορφώνονται μόνο βάσει του ανταγωνισμού των καταστηματαρχών στην εναγώνια προσπάθεια τους να κλείσουν κάποια ονόματα και όχι βάσει της πραγματικής δύναμης και απήχησης των τραγουδιστών στους πελάτες των μαγαζιών. Ετσι έφτασαν στο σημείο να πάρνουν μεγάλες αμοιβές οι τραγουδιστές, έως και ένα εκατομμύριο, χωρίς να μπορούν να προσελκύσουν την ανάλογη πελατεία στα μαγαζιά.

Η περίεργη αυτή κατάσταση συντρίθηκε από το εξτρά εισόδημα των μαγαζιών που προερχόταν από τους χορούς και τις συνεστιάσεις. Όμως μετά τα πρώτα χρόνια και οι χοροί έπεισαν σε αριθμό, μοιράστηκαν σε πολύ περισσότερα μαγαζιά και εμφάνισαν σοβαρή μείωση της πληρότητας τους. Ταυτόχρονα είχαν και μια άλλη σοβαρή, παρενέργεια. Απώθησαν την κανονική, τη λεγόμενη, ελεύθερη, πελατεία από πολλά μαγαζιά.

Εποι, όταν η αικονομική κρίση έκανε την εμφάνιση, της στα τέλη της δεκαετίας, έριξε τα μαγαζιά με πανάκριβα προγράμματα, τους τραγουδιστές χωρίς σουξέ ή σουξέ που ξεθυμαίνουν γρήγορα, την πελατεία δυσαρεστημένη από τους χορούς, τη σχετική ακρβεία των τιμών και την έλλειψη

νέων δυνατών θεντετών. Αποτέλεσμα: όλες οι εισπράξεις πήγαιναν στις τσέπες των τραγουδιστών και στη διαφήμιση που οι ίδιοι απαιτούσαν. Οι επιχειρηματίες είχαν μπει για τα καλά σε χοντρό λούκι. Όταν το καλλιτεχνικό πρόγραμμα σε ένα μεγάλο μαγαζί φτάνει τα δύο εκατομμύρια ημερησίως, ούτε με 400 πελάτες - αριθμό καθόλου ευκαταφρόνητο - δεν βγαίνει η επιχείρηση. Και θέβαια δεν μπορούσαν να ανεβάσουν πάρα πολύ τις τιμές αφού ήδη ο κόσμος δύσανασχετούσε. Και οι σπάταλοι των πιο παλιών εποχών που έκαναν τους μεγάλους λογαριασμούς είχαν πάψει προ πολλού να υπάρχουν.

Σ' αυτή την κατάσταση, δρήκε τη νύχτα μια άλλη φουρνιά επιχειρηματιών, που δεν μπλέχτηκε στα μαγαζιά με πολυδάπανο πρόγραμμα, αλλά σε μια νύχτα έστηνε χορευτάδικα προσφέροντας διασκέδαση χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις, προσιτή και ανανεούμενη. Σήμερα εδώ - αύριο εκεί, με ένα όνομα ("Μερσέντες", "Λοφτ" κτλ.) που υποστηρίζοταν ποικιλοτρόπως.

Στη συνέχεια και στην προσπάθεια να προσελκυστεί το πιο γενικό κομμάτι που διασκέδαζε στα μαγαζιά με πρόγραμμα, οι ντισκ-τζόκεϋ έβαλαν στα πικάπ τους λαϊκά και ντισκολαϊκά, μπλέκοντας το τσιρτετέλι με ραπ και νιου αίρτζ.

Το επόμενο έτη μα τάν αναμενόμενο. Ορισμένοι επιχειρηματίες σκέφτηκαν να αντιμετωπίσουν τις ντίσκο, κάνοντας ένα νέο συνδυασμό. Μουσική από δίσκους μέχρι κάποια ώρα και στη συνέχεια πρόγραμμα με ορχήστρα

και τραγουδιστές. Χωρίς φίρμες, ταμπέλες και μεγάλα μεροκάματα. Η κατάρρηση του περιορισμού στο ωράριο λειτουργίας των νυχτερινών κέντρων ευνοεί τέτοια σγήματα.

Για πρώτη φορά, τη ζήτηση για τις φίρμες έπεσε σε τόσο χαμηλά επίπεδα. Ακόμα κι ένα μαγαζί σαν το "Ποσειδώνιο" έκανε μια προσπάθεια στην αρχή του καλοκαιριού να λειτουργήσει με "μικρούς" τραγουδιστές, αλλάζοντας την εσωτερική διαρρύθμιση του.

παταγωδώς. Επίσης, ο οξύς ανταγωνισμός και τη επικράτηση επιχειρηματών χωρίς δικό τους μαγαζί, που περιφέρουν ένα όνομα μαζί με την πελατεία τους, έφερε νέες συνήθειες στη νύχτα. Το αθώο ανέβασμα μας κοπέλας πάνω στο τραπέζι σε στιγμές μεγάλου κεφιού εξελίχθηκε σε προκατ επιδειξη με χορτσιά που πληρώνονται γιαυτή τη δουλειά. Η ορμητική είσοδος όμορφων χορτσιών από τις χώρες του πρώτην ανατολικού μπλοκ που

ψάχνουν εναγματικός για δουλειά, τροφοδότησε τα μαγαζιά αυτού του είδους, όπως τροφοδότησε και τα "μπαλέτα". Φυσικά, σε μια εποχή κρίσης και χαλάρωσης και επειδή τα στημένα τα βαριούνται όλοι γρήγορα, το επόμενο στάδιο ήταν το στριπτιζ. Από τον πρώτο καιρό που άφηναν απλώς να φαίνεται το βρακάκι τους, τα χορτσιά από την Αγία

Μια καινούργια φουρνιά τραγουδιστών με σουζέ (Γονιδής, Βασιλείου, Αυγερινός κ.ά.), έδωσε μόνο μια παράταση ζωής στα μαγαζιά, αφού πέρσι ακόμα και οι δυνατές φίρμες της προηγούμενης χρονιάς (Πανταζής, Αντύπας κ.ά.) δύσκολα τραβούσαν τον κόσμο στα μαγαζιά τους. Κατ' εξαίρεση ο Θεσσαλονικιός Βασιλής Καρράς, κάνοντας οικονομία στις ευφανίσεις του στην Αθήνα, εξακολουθεί να θεωρείται γερό χαρτί στη νύχτα.

Όμως, η επιτυχία ορισμένων μαγαζών με τη νέα μορφή λειτουργίας που δελέασε τόσους πολλούς επιχειρηματίες και τους άθησε στο να προσαρμόσουν τα μαγαζιά τους στο νέο ρεύμα, οδήγησε σε μια υπερπροσφορά και οι περισσότερες προσπάθειες απέτυχαν

Πετρούπολη μας δείχνουν τώρα και τα απόκρυφα τους, αυθορμήτως, έναντι 50.000 δραχμών ημερησίως. Οι σκανδαλοθηρικές εφημερίδες ταυτίστηκαν με τα κωλάδικα. Και όχι μόνο αυτές, αφού ακόμα και οι "προδευτικοί" σαχλαμαρίζουνε εκεί, κάνοντας μάτι, από κάτω προς τα πάνω!

Για το φετινό χειμώνα επικρατεί αβεβαιότητα και σύγχιση. Όλοι φοβούνται ότι τα πράγματα θα είναι χειρότερα κι από πέρσι. Όσοι δε υπολόγιζαν σε μια καλή χρονιά με πολλούς χορούς, προσγειώθηκαν ανωμάλως με την πρόωρη προκήρυξη των εκλογών. Οι χοροί και οι συνεστιάσεις των κλαδιών και των μεμονωμένων υποψήφιων δεν θα γίνουν.

Τι θα γίνει; Θα δούμε.

“Μέρες Μουσικής, 1922-1992”

Μήνυμα συμπαρά- ταξης και αντίδοτο στη μιζέρια

Οι "ΜΕΡΕΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ, 1922 - 1992" αποτελούν ένα ανεπανάληπτο ταξίδι στο λαβύρινθο του Ελληνικού τραγουδιού. Ποτέ άλλοτε, το Ελληνικό τραγούδι δεν παρουσιάστηκε τόσο ολοκληρωμένα, με τη σύμπραξη και συμμετοχή τόσων ανθρώπων των τεχνών και των γραμμάτων. Ενεργοποιήθηκαν συνθέτες, μουσικοί, τραγουδιστές, εικαστικοί (8 ζωγράφοι και ένας γλύπτης), σκηνοθέτες, σκηνογράφοι, τεχνικοί, μουσικολόγοι, δημοσιογράφοι, ηχολήπτες, γραφίστες, τυπογράφοι: συνολικά περισσότεροι από 500 άνθρωποι. Πραγματοποιήθηκαν 8 συναυλίες στο Παλλάς, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και με σύμβουλο το Λευτέρη Παπαδόπουλο, στις οποίες παρουσιάστηκαν αιχμές του ελληνικού τραγουδιού, από την αρχή του 20ου αιώνα έως σήμερα. Κατά σειρά, οι συναυλίες περιλάμβαναν:

1. Το τραγούδι στις άκρες του Ελληνισμού (Β. Ηπειρος, Β. και Α. Θράκη, Προποντίδα, Πόντος, Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Καππαδοκία, Κύπρος).

Επιμέλεια: Λάμπρος Λιάβας.

2. Δημοτικό τραγούδι (Ηπειρος, Σκύρος, Θεσσαλία, Κυκλαδες, Μακεδονία).

Επιμέλεια: Λάμπρος Λιάβας.

3. Ρεμπέτικο τραγούδι (Μικρά Ασία, Κωνσταντινούπολη, Αμερική, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Αθήνα). Επιμέλεια: Παναγιώτης Κουνάδης.

4. Ελαφρό τραγούδι (Χ. Χαιρόπουλος, Α. Σακελλάριου, Μ. Σουγι-

ούλ, Γ. Μουζάκη, Κ. Κοφινιώτη κ.ά.).

Επιμέλεια: Κώστας Μυλωνάς.

5. Λαϊκό τραγούδι (Β. Τσιτσάνη, Α. Καλδάρα, Μπ. Μπακάλη, Γ. Παπαϊωάννου, Θ. Δερβενιώτη, Κ. Βέρου, Μ. Χιώτη, Γ. Ζαμπέτα κ.ά.).

Επιμέλεια: Γιώργος Κοντογιάννης.

6. Έντεχνο τραγούδι (Μ. Θεοδωράκη, Μ. Χατζιδάκη, Ν. Γκάτσου, Ο. Ελύτη, Γ. Ρίτσου, Γ. Σπανού, Λ. Παπαδόπουλος, Μ. Ελευθερίου, Μ. Λοΐζου, Σ. Κουγιουμτζή, Μ. Πλέσσα κ.ά.).

Επιμέλεια: Λευτέρης Παπαδόπουλος.

7. Σύγχρονο τραγούδι (Ν. Ευδάκη, Μ. Ρασούλη, Γ. Ζήκα, Ν. Παπάζογλου, Μ. Τανάγρη, Ν. Πορτοκάλογλου, Θ. Γκόνη κ.ά.).

Επιμέλεια: Τάσος Φαληρέας.

8. Σύγχρονο λαϊκό τραγούδι (Τ. Σούκα, Χ. Νικολόπουλος, Ν. Λουκά, Τ. Μουσαρίφη, Λ. Παπαδόπουλος, Μ. Τόκα, Α. Χρυσοβέργη, Α. Βαρδή, Α. Σπυρόπουλος κ.ά.).

Επιμέλεια: Στέλιος Ελληνιάδης, Γιώργος Κοντογιάννης.

Για κάθε συναυλία, εκδόθηκε ξεγωρστό πολυσέλιδο έντυπο, με κείμενα, φωτογραφίες και επιλογή δισκογραφίας.

Παράλληλα δημουργήθηκαν και παρουσιάστηκαν 3 εκθέσεις με:

1. Φωτογραφίες και ντοκουμέντα, "Ρεμπέτικο τραγούδι, 1850 - 1960, γώροι, δημουργοί, τραγούδια". Με υλικά από Σμύρνη, Πόλη, Αίγυπτο, Ελλάδα, Ήνωμένες Πολιτείες. Βιογραφικά, δημοσιεύματα, χάρτες, εργογραφίες, χαρτ-ποστάλ. Αίθουσα Κωστή Παλαιά Πανεπιστήμιο Αθηνών. Αρχείο Ρεμπέτικου τραγουδιού.

2. Εξώφυλλα δίσκων. Με φάκελλα δίσκων 78, 45 και 33 στροφών. Σπίτι της Κύπρου. Από τις συλλογές των Σ. Λυκουρόπουλου, Σ. Ελληνιάδη-Ντέφη, Γ. Κοντογιάννη, Π. Κουνάδη, Γ. Τσάμπρα, Δ. Χατζόπουλου και Γ. Ψαριανού.

Επιμέλεια: Ιωάννα Κλειάσιου και Σωτήρης Λυκουρόπουλος.

3. Αφίσες μουσικής και τραγουδιού, 1960-1990. Με υλικά από συναυλίες και κέντρα διασκέδασης, εκδηλώσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης, διαφημιστικά δίσκων κ.ά.. Σπίτι της Κύπρου. Ελληνικό Κέντρο αφίσας, αρχείο Ντέφη και αρχείο Θ. Σπυρόπουλου.

Τρεις διαλέξεις πραγματοποιήθηκαν στο Ιδρυμα Γουλανδρή - Χορ:

1. Το ελληνικό τραγούδι ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση, με ομιλητές τους Φ. Απέργη, Γ. Εξαρχο, Γ. Τζανετάκο, Τ. Φαληρέα.

2. Τραγούδι και μέσα μαζικής επικοινωνίας, με ομιλητές τους Φ. Απέργη, Γ. Εξαρχο, Γ. Τζανετάκο, Τ. Φαληρέα.

3. Το ελληνικό τραγούδι σήμερα, με ομιλητές τους Σ. Ελληνιάδη, Γ. Κοντογιάννη, Γ. Παπαδάκη, Λ. Παπαδόπουλο.

Οι συναυλίες μαγνητοσκοπήθηκαν από την EPT (σε σκηνοθεσία Μ. Μούζα) και 9 ωραία προγράμματα μεταδόθηκαν τρεις φορές (ΕΤ1).

ΣΧÓΛΙΑ

Επίσης οι συναυλίες γχογραφήθηκαν από το Γιάννη Σμυρναίο. Μια επιλογή από 200 περίπου κομμάτια περιλαμβάνονται σε 9 δίπλους δίσκους, που η έκδοση τους από τη ΛΥΡΑ για λογαριασμό της Σινασού, θα ολοκληρωθεί μέχρι τα Χριστούγεννα. Κυκλοφόρησε επίσης σε περιορισμένο αριθμό αντίτυπων μια κασετίνα με 9 δίσκους, 8 ζωγραφικά ανάτυπα και ένα έντυπο 130 σελίδων, σε συνεργασία με την "Ελευθεροτυπία".

Οι ζωγράφοι P. Κοφίδης, A. Κυριτσόπουλος, Γ. Λαζόγκας, Μποστ, Γ. Σταθόπουλος, T. Τζήφας, A. Φασιανός και N. Χουλιαράς φιλοτέχνησαν τα έργα που κόσμησαν τις αφίσες των συναυλιών, τα έντυπα, τα εξώφυλλα των δίσκων (μακέτες της E. Κασκαρίκα) και αποτέλεσαν μέρος των σκηνικών που σχεδίασε ο σκηνογράφος Αντώνης Χαλκιάς σε συνεργασία με το σκηνοθέτη Χρήστο Βακαλόπουλο. Ο γλύπτης Διονύσης Γερολυμάτος δημιούργησε το γλυπτό το οποίο οι υπεύθυνοι της Σινασού απένειμαν σε πρόσωπα εν ζωή που διακρίθηκαν ιδιαιτέρως για την προσφορά τους στο ελληνικό τραγούδι, όπως ο Σίμων Καράς, ο Γιώργος Μητσάκης, η Δανάη Στρατηγοπούλου, ο Μίκης Θεοδωράκης, ο Κώστας Βίρβος, η Κλεονίκη Κουρεπί-

Η "Σινασός" οργάνωσε τις εκδηλώσεις με τη συμβολή του Λευτέρη Παπαδόπουλου, ο οποίος στη φωτογραφία συνομιλεί με το Γρηγόρη Μπιθικώτση και τη Γλυκερία, στην έκθεση εξωφύλλων δίσκων και αφίσών, στο Σπίτι της Κύπρου.

νη-Τζοανάκη, ενώ ο Νίκος Γκάτσος και ο Γιώργος Ζαμπέτας έφυγαν από τη ζωή πριν από την απονομή.

Οι "ΜΕΡΕΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ" είναι ένα γεγονός ξεχωριστής σημασίας, σε μια εποχή φτωχή και ταλαιπωρη-

Το λογότυπο της Σινασού σχεδιάστηκε από τον Ράλλη Κοφίδη.

ΣΙΝΑΣΟΣ

Νέος νόμος για τα πνευματικά δικαιώματα

Ο περιβόητος νόμος για τα πνευματικά δικαιώματα που ψήφιστηκε τελικά με μεγάλη καθυστέρηση από την ελληνική Βουλή, εφαρμόζεται στην πράξη δειλά-δειλά και διστακτικά.

Το πολύ σοβαρό ζήτημα της διρυστης και λειτουργίας εισπρακτικών οργανισμών δρίσκεται ακόμα στις συνεννοήσεις και διαδισκοπήσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών. Αυτό τον καιρό συζητείται και τη περίπτωση της δημιουργίας ενός υπέρ-οργανισμού που θα εισπράτει τα πάσης φύσεως δικαιώματα για λογαριασμό δύλων των επιμέρους φορέων, στους οποίους θα αποδίδονται τα μερίδια που τους αναλογούν και οι οποίοι εν συνεχείᾳ θα τα διανέμουν στους δικαιούχους-μέλη τους.

Κάθονται όμως στο ίδιο τραπέζι οι συνθέτες και οι στιχουργοί της ΕΜΣΕ και της ΑΕΠΙ, οι τραγουδιστές, οι εταιρίες δίσκων, οι μουσικοί, οι ηθοποιοί, οι σκηνοθέτες και οι εταιρίες βίντεο; Την πρόταση αυτή υποστηρίζουν και ορισμένα κόμματα.

Αλλαγές και μεταγραφές στις εταιρίες δίσκων

Μια από τις πρώτες συνέπειες του νέου νόμου, που κατάργησε το ακώντατο όριο των τριών χρόνων που ίσχυε με τις παλιές διατάξεις, είναι η επιστροφή στα συμβόλαια πενταετούς διάρκειας.

Οι μεταγραφές στο χώρο των δισκογραφικών εταιριών συνεχίζονται, με την BMG να διατηρεί μια πρωτο-

βουλία κινήσεων. Μετά από το Δάντη, την Αλέξια, τον Ανδρέα Μικρούτσικο, τη Σοφία Βόσσου, το Χρήστο Αυγερινό, το Σταμάτη Γονίδη και την Κωνσταντίνα, συμβόλαιο συνεργασίας υπέγραψε και ο Κώστας Χατζής, που ήδη εποιημάζει ένα ασυνήθιστο δίσκο, με κλασικά κομμάτια (Λιστ, Μπιζέ κ.ά.) και ελληνικό στίχο.

Η WARNER μετά από τους "Άγαμους Θύτες" και τον Τζέη Πανούση, απέκτησε το Δήμο Μούτση και τον Αντώνη Βαρδή, δύο από τους σημαντικότερους τραγουδοποιούς του σύγχρονου ελληνικού τραγουδιού.

Στη MINOS-EMI μεταπήδησε ο Αγγελος Διονυσίου, από τη SONY. Και ακούγεται ότι στην AKTI-SONY θα μετακομίσει ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας από τη MINOS-EMI.

Από τις αλλαγές που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό των εταιριών, η πιο αξιοπρόσεχτη είναι η αποχώρηση του Στέλιου Φωτιάδη από τη WARNER, όπου ήταν διευθυντής παραγωγής, για να ξεκινήσει μια δική του εταιρία δίσκων με την ονομασία EROS. Στην καινούργια εταιρία, που έχει την έδρα της στη Μεσογείων, υπέγραψαν ήδη συμβόλαιο ο Γιώργος Σαρρής και η Βίκυ Μοσχολιού, ενώ είναι δεδαία η προσχώρηση της Γλυκερίας αμέσως μετά την κυκλοφορία του επόμενου δίσκου της από τη WARNER. Η τελευταία έχει αναλάβει τη διανομή των δίσκων της νέας εταιρίας, η οποία εκτός από παραγωγές ασχολείται και με το εμπόριο δίσκων εισαγωγής. Παραγωγός στη WARNER ανέλαβε ο Παναγιώτης Κοντοσταυλάκης.

Σε μια άλλη νέα εταιρία, την ARTISTIC, υπεύθυνος παραγωγής ανέλαβε ο γνωστός παραγωγός του 9,84 Κώστας Κωττούλας.

Η BMG συμφώνησε με τη SONY για τη διανομή των δίσκων της, τερ-

ματίζοντας τη συνεργασία της με τη MINOS-EMI.

Από την άλλη, οι δύο τελευταίες ελληνικές από τις λεγόμενες μεγάλες εταιρίες δίσκων, η ΛΥΡΑ και η MBI αποφάσισαν να ενώσουν τις δυνάμεις τους στον τομέα της πώλησης και διανομής των προϊόντων τους, σε μια προσπάθεια να μειώσουν τα έξοδα τους και να αντιμετωπίσουν το σχληρό ανταγωνισμό των πολυεθνικών.

Μια άλλη εταιρία που ξεκίνησε βασικά ως εταιρία χονδρικού εμπορίου και εξελίσσεται και σε εταιρία παραγωγής είναι η FM Records του Νίκου Κούρτη, εγκαταστημένη στο Γαλάται με υπεύθυνο στον τομέα των παραγωγών το Σταύρο Μουφλουζέλη, γιο του αείμνηστου ρεμπέτη Γιώργου Μουφλουζέλη.

- Τη ρωμαϊκή κατάπικη παρέμβαση
- Μαρκή ονοματοποίηση
- Φωνή Ελληνική Γραμμού
- Καρτοφόρος, μαρούλια παραγωγή
- Χαροκόπειο παραπότημα
- Παναγία Μελάνισσα

"Πρώτος Ήχος"

Ο πέμπτος "Πρώτος Ήχος" κυκλοφόρησε δελτιωμένος από κάθε άποψη. Άλλαγές στη σελιδοποίηση και ενδιαφέρουσα θεματολογία. Μουσικό σχολείο Παλλήνης, Καζαντζίδης: η μόνη υπερδύναμη, Είναι ο ζευμπέκικος αρχαίος χορός; Τάσος Χαλκιάς, Να γίνει εθνική δισκοθήκη, Η παράδοση δύναμη ειρήνης και φιλίας των λαών, Π. Μιχαλόπουλος, είναι οι τίτλοι άρθρων που περιλαμβάνονται - μεταξύ άλλων - στην έκδοση αυτή του Συλλόγου υπεράσπισης του λαϊκού τραγουδιού.

(Εικόνα που μας χάρισε ο απόφοιτος της Μεγάλης του Γένους Σχολής, Α. Βαζλαματζής)

Η αυτούποτίμηση έχει βαθιές ρίζες στην ελληνική κοινωνία

Έχουνε αγκύλωση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τα εθνικά ζητήματα; Όγδοο θέμα στις ειδήσεις των καναλιών η απόπειρα εμπρησμού της Μεγάλης του Γένους Σχολής, δωδέκατο θέμα η απόπειρα εμπρησμού του Ιωακείμου Παρθεναγωγείου, από πέμπτο έως ανύπαρκτο η περιοδεία του Οικουμενικού Πατριάρχη στις Βαλακανικές χώρες (οπωσδήποτε το θεωρούν γεγονός κατώτερης σημασίας από την επίσκεψη του Πάπα στη Λιθουανία), χαμηλά στην ειδήσεογραφία η βεβήλωση του νεκροταφείου του Νεοχωρίου στην Κωνσταντινούπολη. Το ίδιο με τις κινητοποιήσεις στην Κύπρο. Σαν να πρόκειται για το Πακιστάν.

Τα μικρά τα κάνουν μεγάλα και τα μεγάλα μικρά, τα ουσιώδη τα ξεπετάνε με δυο λέξεις και τις φοβερές καινοτυπίες των πολιτικών τις εμφανίζουν σαν απόσταγμα υψηλού διαλογισμού. Άλλα ο κατ' εξακολούθηση υποβίβασμός της σημασίας των εθνικών ζητημάτων συντελείται πια σε βαθμό κακουργήματος, με εξαίρεση, ένα-δύο πολιτικά ζητήματα που "πουλάνε".

“Ντου γιου σπικ ίνγκλες?”

Κρίμα που δεν μπορώ να μαντέψω πού ακριβώς οδηγείται η ζωή μας στη μεγαλούπολη, σκεφτόμουνα καθώς οδηγούσα κάπως βιαστικός για να προλάβω στην τηλεόραση τον αγώνα της Εθνικής μας στη Γερμανία για το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα. Της μόνης πια ομάδας που παραχο-

λουθώ τους αγώνες, γιατί η μεγαλομανία και η μεγαλοεργολαβία δεν άφησαν τίποτα άλλο όρθιο στο ελληνικό μπάσκετ, που γνώρισε μια τεράστια ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, ευνοημένο σε μια μεγαλούπολη που έμεινε χωρίς αλάνες για ποδόσφαιρο και τώρα οδηγείται από αρπαχτικά και κοντόφθαλμους σε μια αρρωστημένη κατάσταση που χρύβεται πίσω από μια καλοφωτισμένη βιτρίνα. Σε μια εποχή που είχε μπει σε πολύ κα-

λό δρόμο, οι μεγαλοεργολάβοι και οι παράγοντες που κάνουν προσωπικό παιχνίδι, δημιούργησαν μια ένταση του ανταγωνισμού που δεν την είχε καθόλου ανάγκη το ελληνικό μπάσκετ. Οι αντιδράσεις λιγοστές και αδύναμες, αφού λίγο πολύ όλοι έχουν μια σχέση αλληλεξάρτησης. Παράγοντες, παίκτες, δημοσιογράφοι, κράτος.

Ασυδοσία. Και η αδιαφορία για το ήθος και το μέλλον, για το ίδιο το μπάσκετ, σκεπασμένη πίσω από τη φωτεινή βιτρίνα των αμερικάνων και των γιουγκοσλάβων άσσων. Και μπροστά από τα ένδοξα και ιστορικά ονόματα των συλλόγων, η Chipita, η Fyrogenis, η Sato και η Nikas. Και τα φράγκα. Σε τέτοια ύψη που ακόμα και οι μεγαλοεργολάβοι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν. Μόλις έχασε το πρωτάθλημα η υπερομάδα του ΠΑΟΚ, το μαγαζί παρ' ολγο να κηρύξει διάλυση. Πώς να συγχρατηθεί η ομάδα με ένα δισεκατομμύριο έξοδα ετησίως;

"Ετσι γαμάει ο Πειραιάς" φώναζαν τις προάλλες ρυθμικά και έξαλλα οι φίλαθλοι του Ολυμπιακού στον αγώνα με τον ΠΑΟΚ στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας. Και εγώ που παρακολουθούσα τον αγώνα από την τηλεόραση, άκουγα τον εκφωνητή να περιγράφει τις φάσεις: Τόμιτς, Μπέρι, Πάσπαλι, Τάρλατς και Σιγάλας. Ελληνικό μπάσκετ με έναν Ελληνα στην πεντάδα! Ο Πειραιάς δηλαδή "γαμάει" με μισθοφόρους; Το ίδιο και η Θεσσαλονίκη; Και η Λεωφόρος; Και τα καλύτερα παιδιά μας στον πάγκο. Με την ελπίδα να φορτωθεί κανένας αρμυτικός με φάουλ για να μπούνε έστω για 2-3 λεπτά στο παιχνίδι. Και έτσι κάθε φορά που μια ομάδα θα εξοριάστηκε στην Ευρώπη για την κατάκτηση κάποιου τίτλου, η προσπάθεια θα στηρίζεται σε σταυροφόρους απ' όλες τις φυλές.

Ρεμπετάδικα και μικρά μαγαζιά σε πλήρη άνθηση

14

Όσο μεγάλωναν τα μαγαζιά τόσο κρύωνε το περιβάλλον. Εποι δεν άργησε η ώρα που τη ζεστασιά των μικρών μαγαζιών τράβηξε ξανά τους ανθρώπους που αισθάνονται καλύτερα σ' ένα χώρο όπου δεν αποτελούν μια σταγόνα απρόσωπη, όπου η επαφή με τον καλλιτέχνη είναι πιο κοντινή κι όπου τα προγράμματα δεν είναι τόσο τυποποιημένα όσο στα μεγάλης χωρητικότητας κέντρα διασκέδασης.

Μαζί το καλοκαίρι στο Θέατρο Συκεών, στη Θεσσαλονίκη, ο Τάκης Μπάνης και η Μαριώ σε διαφορετικά μαγαζιά στην Αθήνα, το χειμώνα.

Η ανάγκη αυτή σε συνδυασμό με τις καλύτερες ακουστικές συνθήκες (δεν χρειάζονται μεγάλες εγκαταστάσεις) και τη στήριξη σε δοκιμασμένο ρεπερτόριο, που δεν φουσκώνει και ξεφουσκώνει σε μια βδομάδα, ευνόησε τη λειτουργία στεκιών με 70, 150 και 200 καρέκλες.

Εποι, έχουμε, με εναλλασσόμενο πρόγραμμα το "Τσάι στη Σαχάρα", το "Καφέ-Παράσταση", το "Καφεθέατρο", το "Μετρό", το "Εναλλάξ" κ.ά. (το "Ραβάναστρον" έκλεισε γιατί ο ιδιοκτήτης του ζητούσε εξωφρενική αύξηση του ενοικίου) και με σταθερό πρόγραμμα τα ρεμπετάδικα που, τα

τελευταία χρόνια, πολλαπλασιάστηκαν στο κέντρο και τις συνοικίες. Εκτός από τα παλαιά και πιο γνωστά, όπως είναι το "Ταξίμι", η "Φραγκοσυριανή" κ.ά., και αρκετά που άνοιξαν τα τελευταία χρόνια, όπως τη "Αλεξανδρανή", "Η στοά των αθανάτων", η "Παλιά Μαρκήζα", το "Ρεπορτάζ", τα "9/8" κ.ά., φέτος προστέθηκαν το "Πάλκο" απέναντι από τον ΟΤΕ στην Πατησίων και το "Ντουζένι" στου Μακρυγιάννη. Στην ίδια περιοχή, που γίνεται πιάτσα, εποιμάζεται κι ένα άλλο μαγαζί στον καταπληκτικό χώρο που στέγαζε για πολλές δεκαετίες τον "Οίκο επίπλων Φιλιππάκη", ένα από τα πιο γνωστά ξυλουργεία-επιπλοποιεία της Αθήνας, στο πάλκο του οποίου θα κάθονται ο γνωστός μας από την πρώτη Ρεμπετική Κουμπανία Δημήτρης Κοντογιάννης, η γλυκύτατη Μελίνα Κανά από τη Θεσσαλονίκη και - για πρώτη φορά στην Αθήνα, από το στέκι του στο Δίστομο - ο περίφημος "Κακούργος"!

Δίγο πιο έξω από το κέντρο λειτουργούν κι άλλα πολλά μαγαζιά, όπως το "Στέκι" στην Καλλιθέα, η "Ζαΐρα" στο Παγκράτι, "Τα μπλε παράθυρα" στην πλατεία Κολιάτσου, το "Ποντίκι" στην Κυψέλη και άλλα με λαϊκά και ρεμπέτικα τραγούδια.

Η δημιουργία τόσων πολλών κέντρων μουσικής και διασκέδασης έφερε στο προσκήνιο νέους μουσικούς που παίζουν πολύ καλά τα απαραίτητα όργανα της λαϊκής μας μουσικής. Νέοι μπουζουξίδες και κιθαρίστες, αλλά και σαντουριτζίδες και ουτίστες, δίπλα σε καταξιωμένους συναδέλφους που δρήκαν καταφύγιο σ' αυτά τα μαγαζιά, αγδιασμένοι από τα βαλσαμωμένα πάλκα της παραλίας.

Ενα επίσης σημαντικό στοιχείο είναι ότι η πελατεία τους αποτελείται κυρίως από νέους, αλλά και παρέες

κάθε ηλικίας που θέλουν ν' ακούσουν ωραία τραγούδια και αναζητούν ατμόσφαιρα.

Όμως με τα πολλά μαγαζιά υπάρχει και ο κίνδυνος να διασπαστούν οι καλλιτεχνικές δυνάμεις και να μην επαρκεί η πελατεία για να τα στηρίξει όλα σε καθημερινή βάση. Αν δε, ανέβουν πολύ και οι αμοιβές από τις "φίρμες" του χώρου και συμπαρασύρουν τις τιμές της ελάχιστης κατανάλωσης, σε εποχή αικονομικής στενότητας, η χρονιά δεν θα είναι τόσο ανθρρή και το μέλλον θα καταστεί αβέβαιο, έστω κι αν ένα-δύο μαγαζιά πάνε καλύτερα από τα άλλα.

Με μια μικρή βόλτα λοιπόν, έχουμε και λέμε:

ΤΑΞΙΔΙ Ο Τάκης Μπίνης, από τους μεγάλους τραγουδιστές του λαϊκού τραγουδιού με δεκάδες προσωπικές επιτυχίες, μαζί με τον Βαγγέλη Κορακάκη που παρουσιάζει κλασικά

κομμάτια αλλά και ορισμένα από τα πολύ αξιόλογα δικά του.

ΝΤΟΥΖΕΝΙ Η νέα έδρα του Μπάμπη Γκολέ, που σήμερα θεωρείται αυθεντία στο συμρνιορεμπέτικο τραγούδι.

ΣΤΟΑ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ Το χειμωνιάτικο στέκι του Σκοπελίτη Γιώργη Ειντάρη, που ενισχύεται από το Θεσσαλονικιό ΧονδροΝάχο (που αυτός "πρωτοάνοιξε" με μεγάλη επιτυχία τη "Στοά") και το βετεράνο Κούλη Σκαρπέλη.

ΦΡΑΓΚΟΣΥΡΙΑΝΗ Από τα πρώτα ρεμπετάδικα, στα Εξάρχεια, που επιμένει μέχρι σήμερα στο κλασικό ύφος. Ο Μανώλης Αργυρόπουλος έχει μαζί του την Κωνσταντία και τη Τζένη Γιαννοπούλου, με το Νίκο Κράλη στο μπουζούκι.

ΠΑΛΚΟ Σε δύο πολύ δυνατά ονόματα στηρίζεται το καινούργιο μαγαζί. Στον ώριμο Στέλιο Βαυβακάρη

που θεωρείται σήμερα και ως ένας από τους καλύτερους μπουζούκηδες και τη μπρόζα Μαριώ από τη Θεσσαλονίκη.

9/8 Με βάση τον ακμαιότατο Μιχάλη Γενίτσαρη, το καλαίσθητο υπόγειο της λεωφόρου Αλεξάνδρας, έχει ένα πλούσιο πρόγραμμα με τη Χαρά Πομώνη, το Χρήστο Καρακώστα και την αγέραστη Άννα Χρυσάρη. Στο μπουζούκι ο δεξιοτέχνης Χρήστος Κωνσταντίνου.

ΠΑΛΙΑ ΜΑΡΚΙΖΑ Ένα από τα πιο ωραία μαγαζιά, που μας ξενυχτάει με το Νίκο Μπιταγιάλα, τη Νίκη Τράμπα, τον Κώστα Τσιάντα και τον Τάκη Θωμά, μέχρι πρώιας.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Η μεγάλη Σωτηρία Μπέλλου πλαισιώνεται από τον Μπάμπη Τσέρτο, τη Θεοδωσία Στίγκα και τον Κώστα Κουκουλίνη.

ΜΠΟΕΜΙΣΣΑ Το Νίκο Παπαδάκη στο μπουζούκι και το Θανάση, Σύρο

15

Ευτελεσθεντές
9/8
ογδοα

στο ρυθμό του
ξεϊμπέκικου

**ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΕΝΙΤΣΑΡΗΣ
ΑΝΝΑ ΧΡΥΣΑΦΗ**

**ΧΑΡΑ ΠΟΜΩΝΗ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΛΑΜΑ
σολίστ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Λεωφ. Αλεξάνδρας 40
(δίπλα στο θέατρο Ηφαίστου)
Κρατήσεις : 8235841

**ΑΡΑΧΩΒΗΣ & ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ
ΕΞΑΡΧΕΙΑ (Τηλ: 3600693)**

Ο περίφημος "Κακούργος" κατεβαίνει στου Μαχρουγιάννη!

στην κιθάρα συναντήσαμε στο ζεστό στέκι των Εξαρχείων.

ΚΑΒΟΥΡΑΣ Με πιο "ανοιχτό" ρεπερτόριο, την Ανθούλα Μίχου, τον Κώστα Γιωργάκη, το Σπύρο Βάση και τ' άλλα παιδιά, συγκεντρώνει πολύ φοιτητόκοσμο της περιοχής.

ΑΝΗΦΟΡΙ Εδρα της Πειραιώτικης Κουπανίας που αυτόν τον καιρό εποιημάζει το δίσκο της με παλιά και καινούργια τραγούδια.

ΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ Πρωταγωνιστεί η Κωνσταντίνα. Κάθε Τρίτη αφιέρωμα στο σμυρναίικο τραγούδι με τη συμμετοχή του Καρατάσου και του Αντώνη Απέργη.

MINORE Με νεαρόκοσμο δουλεύει κι αυτό το στέκι πίσω από το αρχαιολογικό μουσείο. Στο πάλκο του είναι ο δοκιμασμένος Χρήστος Στυλιανέας με το Νίκο Στεφανάκη στο μπουζούκι.

ΑΣΤΡΟΦΕΓΓΙΑ Στον Αγιο Λουκά πρωταγωνιστεί ο Γιάννης Δευτέσης, με ένα πολύ πλούσιο ρεπερτόριο από παλιά και καινούργια τραγούδια, στα οποία συμπεριλαμβάνει μια επιλογή από τους δίσκους του. Μάζι του στο μπουζούκι ο Γιάννης Παπαβασιλείου.

ΤΟ ΣΤΕΚΙ Με τη δική του κουπανία λειτουργεί κοντά στο γήπεδο της Καλλιθέας εδώ και πολλά χρόνια. Φέτος φιλοξενεί και το σπουδαίο μπουζούκή Ιορδάνη Τσουμόη.

Άλλοι χώροι:

ΣΦΙΓΓΑ Η Βούλα Σαββίδη, ο Βασίλης Παπέρης, οι Οπισθοδρομικοί, τη Χρυσούλα Χριστοπούλου και η Αρετή Μπέλλου στους διασκεδαστικούς "δρόμους" του ρεμπέτικου και τον ίχο του λαϊκού τραγουδιού".

ΔΙΑΣ Η Αθηναϊκή Κουπανία, ο Μάνος Παπαδάκης και τη Έλενα Γιαννακάκη συνθέτουν ένα πολύ καλό σχήμα, που δεν είναι μόνο για χορούς.

ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ Τα Παιδιά από την Πάτρα, με καινούργιο δίσκο, παραμένουν στη Φωκίωνος Νέγρη.

ΑΥΛΑΙΑ Η στημαντική φυσιογνωμία του Τάκη Σούκα ξεχωρίζει σ' ένα σχήμα που καλύπτει λαϊκά και νεοχιματικά: Θ. Κομνηνός, Μ. Βιολάρης, Κ. Χωματά, Π. Αστεράδη, κ.ά..

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ Φιλοξενεί τον άρθρατο Βαγγέλη Περπινιάδη και το Δημήτρη Τσαουσάκη του Προδρόμου.

Καλή διασκέδαση!

Ο κ. Σπύρος Μήλιας, δημοσιογράφος του "Αργειακού Βήματος", μας έστειλε ένα μικρό ποίημα του αφιερωμένο στον πρώτη χαμένο αγαπημένο μας φίλο και συνεργάτη Χρήστο Βακαλόπουλο, σκηνοθέτη μεταξύ άλλων της ταινίας "Παρακαλώ γυναίκες μην χλαίτε".

ΜΝΗΜΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Δεν είναι ο γάμος η χαρά
δεν είν' το πανηγύρι
κάποτες είναι κι η θανή^{της} μοίρας το χατήρι.

Στη θίμηση μου πάντοτε
τραγούδια να μου λέτε.
Παρακαλώ γυναίκες
μην χλαίτε...

Σπύρος Μήλιας
1/2/1993

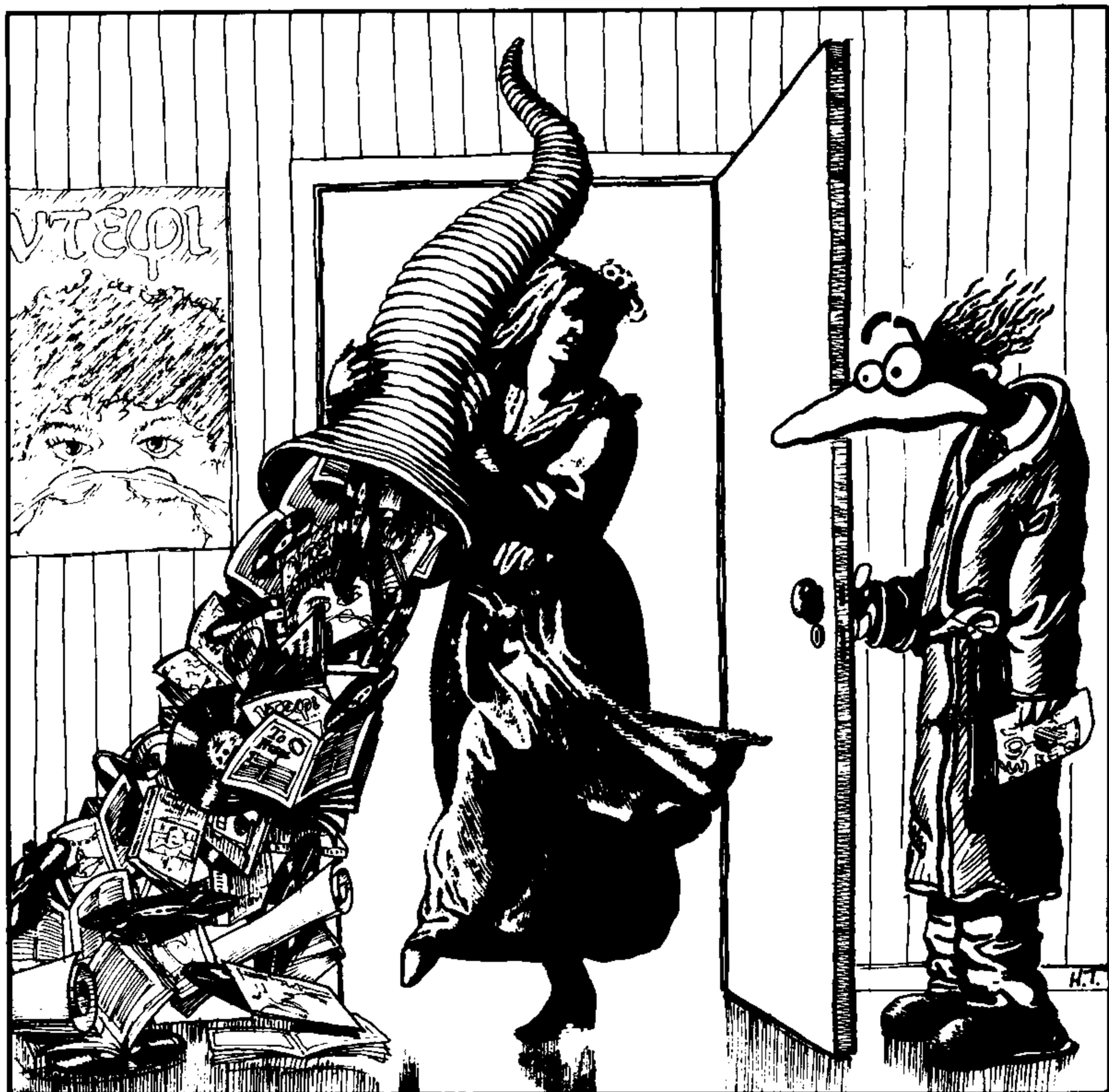
Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Από το επόμενο τεύχος θα φιλοξενούνται
και οι επιστολές των αναγνωστών μας.

ΝΤΕΡΦΙ

Το περιοδικό για το τραγούδι

και δίσκους και συναυλίες και σινεμά και βιβλία και βίντεο
και τηλεόραση και χιλιάδες άλλα ελληνικά θέματα

-- Γραφτείτε συνδρομητές για 12 τεύχη --
ΕΛΛΑΣ-ΚΥΠΡΟΣ (12.000 ΔΡΧ.)

ΗΠΑ (\$60), ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (\$ ΑΥΣΤΡ. 96), ΕΥΡΩΠΗ (ECU50, DM94, FR335, £39, \$55)

Όνομα

Διεύθυνση

Χώρα, Τηλέφωνο

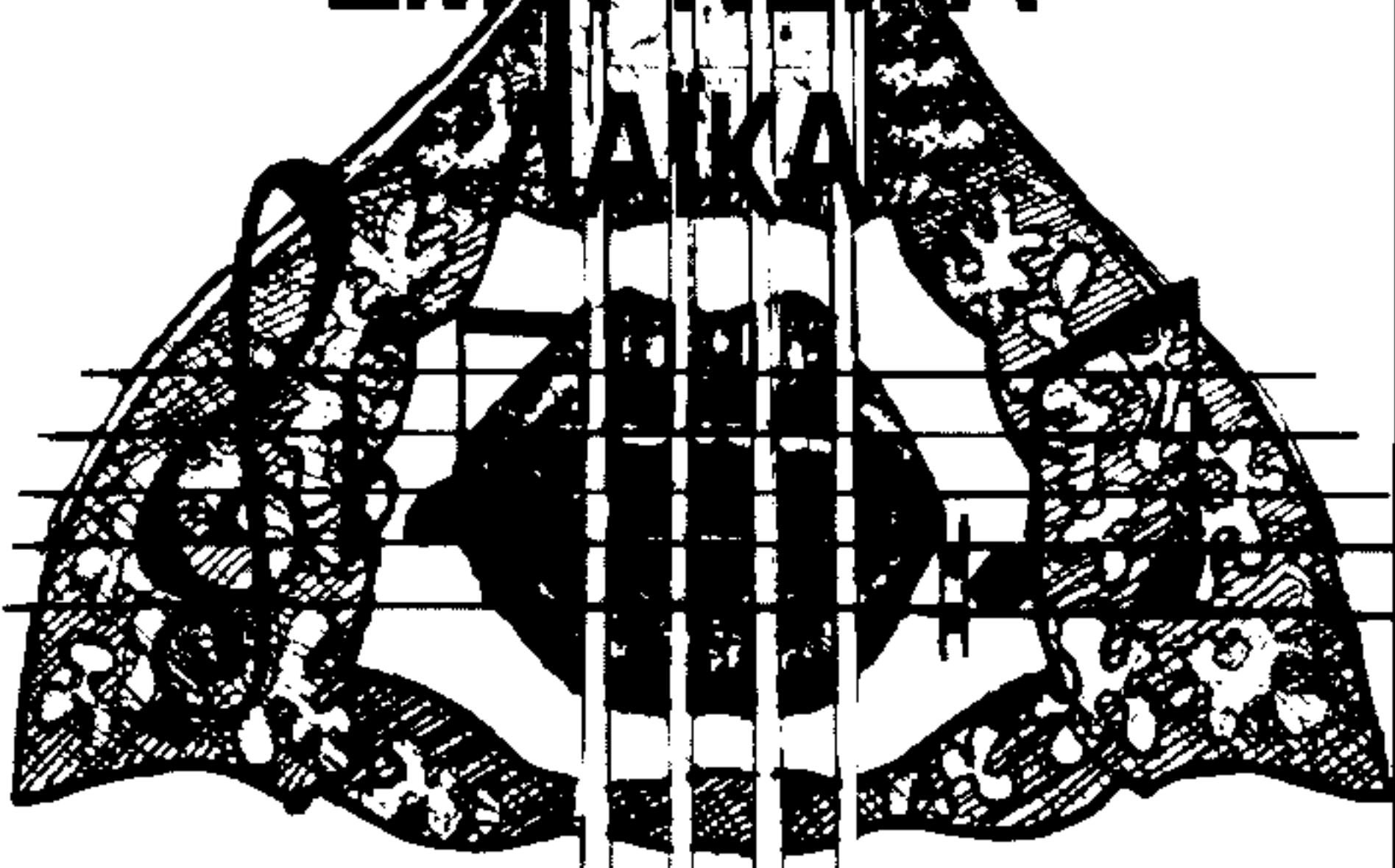
Εμβάσματα: Σ. Ελληνιάδης • Σόλωνος 85 • Αθήνα 106 79 • Τηλ. 3629569

Στου Χαροκόπου και στην Καλλιθέα

TOΣTEKI

ΚΑΛΥΨΟΥΣ 45 | **(ΤΗΛ: 9524.515)**

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ ΣΜΥΡΝΕΙΚΑ

РЕМПЕТИКИ КОМПАНИЯ

Συμμετέχει ο

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΣΟΜΙΔΗΣ

**Συντροφιά με εκλεκτούς μεζέδες και 30 είδη κρασιών
(Πλησίου Γηπέδου Καλλιθέας & κιν/φου ΚΑΛΥΨΩ)**

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΔΕΜΠΤΗ ΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΕΙΟΠΤΕΣ & ΑΡΓΙΣ

19. *Leucosia* *leucostoma* (Fabricius) (Fig. 19)

2007

Yankee Doodle

新規申請書類

3. *What's your name?*

10. The following is a list of the names of the members of the Board of Directors of the Company as of December 31, 1998:

卷之三十一

19. *Leucosia* (Leucosia) *leucostoma* (Fabricius) (Fig. 19)

11

卷之三

340-7526074 1115 72

Η δισκογραφική εταιρία HIGH MUSIC σας παρουσιάζει

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΝΤΩΝΙΟΥ
Εγώ είμαι του Λαού παιδί

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Είδες

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΛΗΜΕΡΗΣ
Εύκολο είναι

ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Επείγον περιστατικό

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΛΑΚΟΥΜΑΝΟΣ
Θα με χρειαστείς

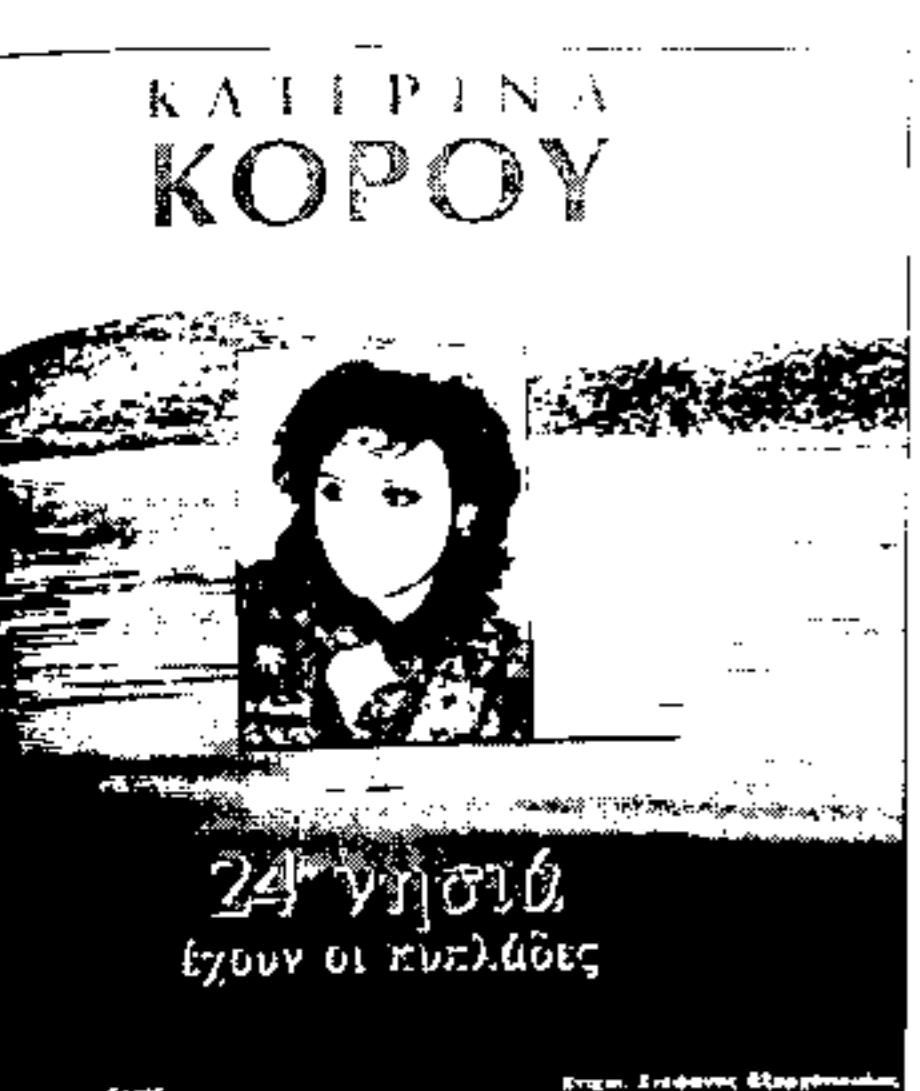
ΤΖΟ ΟΥΛΙΑΜΣ
Είναι... χάι

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΡΜΠΟΣ
Το προαιασθάνομαι

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΡΥΠΑΡΗ
Ιδιαίτερα μαθήματα

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΡΟΥ
24 νησιά έχουν οι κυκλαδίτες

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Μεσοπέλαγα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΕΛΙΕΡΗΣ
Βοτσαλάκια και κοκύλια

Επίσης κυκλοφορούν :

ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΑ
Απ' το Αιγαίο πέλαγος

ΜΑΚΗΣ ΔΑΝΤΙΛΗΣ
Προκαλείς

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΚΗΣ
Χίλιες φορές παράνομος

ΘΩΜΑΣ ΚΟΛΑΣΗΣ
Τα σφηνάκια

ΠΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Κερνάω απόγει ένα μπουκάλι

ΣΠΥΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
Ο παράνομος δεσμός μας

HIGH MUSIC Πατησίων 335 & Σαρανταπόρου 1, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 21.11.400

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΙΣ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

DEPARTMENT OF DEFENSE

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ 1850-1934 (Μ. ΑΣΙΑ, ΕΛΛΑΣ, ΑΜΕΡΙΚΗ)

PERMUTER PARK 19616
REEDS MOUNTAIN

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ 1935-1955 (ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)

ΕΛΑΦΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ЕНТЕХНО ТРАГОДИ

ΣΥΤΑΞΟΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΕΓΓΥΩΝΟ ΤΡΑΠΟΥΑΙ

Σε λέγο κυριλοφορούν:

- ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ '55-'65
 - ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΑΪΚΟ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ

το

παρουσιάζει

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ
Στο δρόμο του Μάρκου

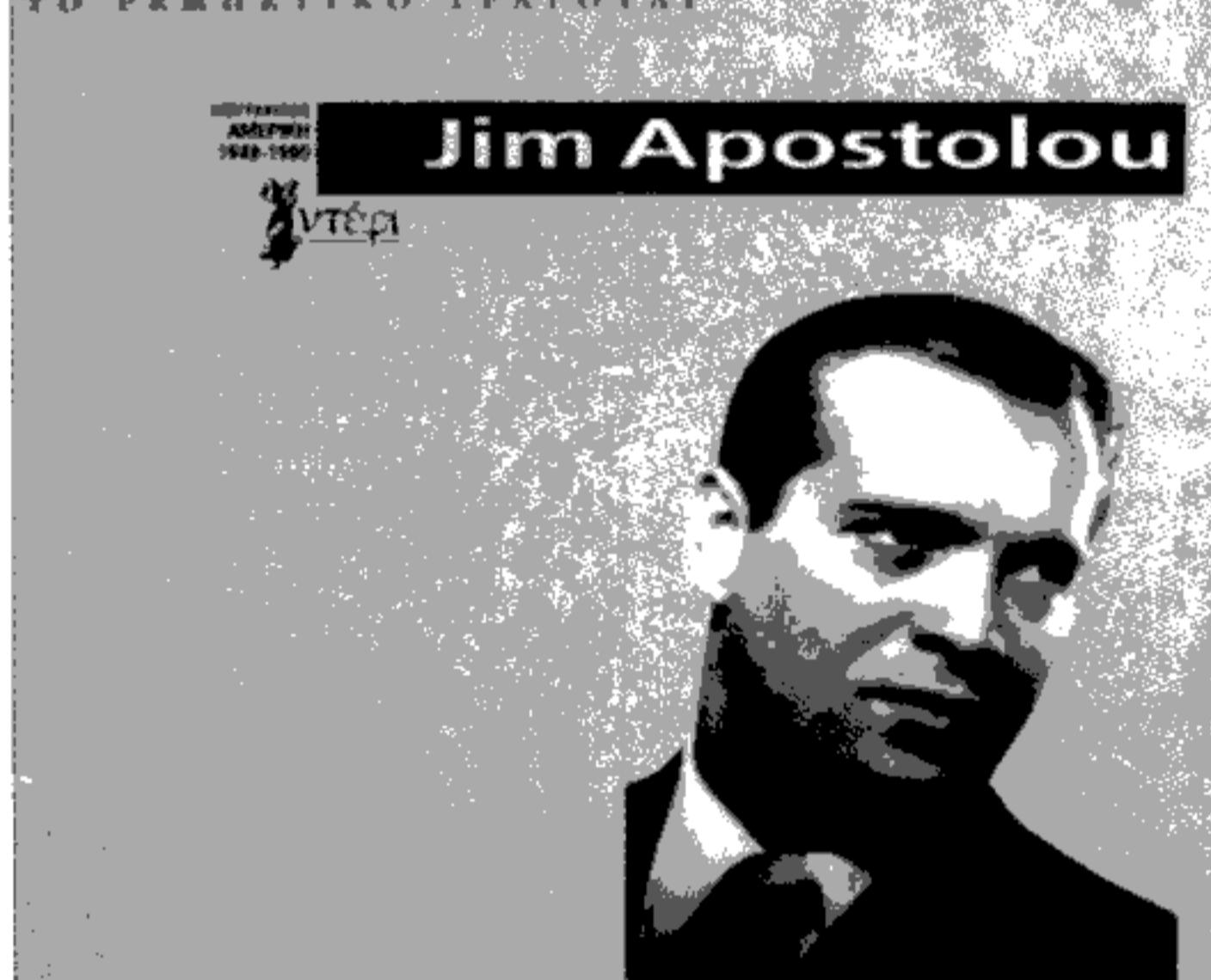
Αρχόντιοδα του λιμανιού

Νίκος Οικονομίδης
χορευτικό αποδωτικό τραγούδιο

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Αρχόντισσα του λιμανιού

ΕΛΛΗΝΕΣ
ΛΑΣΙΚΟΥ
ΠΡΑΓΟΥΔΕΣ

JIM APOSTOLOU
Πήγογραφήσεις στην Αμερική

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΝΕΣ ΝΥΧΤΕΣ
Μια συνέ πεζός Τόνος Μαζεύσαται

ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
Κρυστάλλινες νύχτες

τέσσερις ελληνικές όψεις

Από τα καλά καταστήματα δίσκων
και το Ντέφι (τηλ.: 3629.569, φαξ: 3641.334)